

**PROFIL
BIBLIKU
TA'
SATANA
U
D-DEMONJI
TIEGHU**

Minn
George Ebejer

INDIČI

Titlu	Pagna
Profil Bibliku Ta' Satana	4
L-Ewwel Parti:	
Satana u d-Demonji tiegħu	5
Demonji: Superstituzzjoni Antika Jew	
Realtà Storika?	5
L-Origini tad-Demonji	8
In-Natura u l-Karattru tad-Demonji	11
L-Effetti tal-Hakma tad-Demonji	12
L-Iskop Divin F'li Jhalli l-Hakma tad-	
Demonju/i	14
Kazi fil-Vangeli Fejn Ġesù Keçça d-Demonji ...	17
Kuntrast mal-Paganiżmu	17
Hakma tad-Demonju Llum?	18
It-Tieni Parti:	
Il-Manija Moderna Ta' l-Ezorciżmu	20
Argument Raġjonevoli	23
Konklużjoni	26
Riferenzi	26
It-Tielet Parti	
Il-Bibbja u l-Ezorciżmu	29
Falliment	31
Xi Kazi Bibliċi Ta' Possessjoni tad-Demonji	32
Mistoqsija	34
Vittorja Fuq is-Salib	34
X'Inhu x-Xogħol tax-Xitan?	37
Xi Nghidu Dwar Illum?	38
Xi Mistoqsijiet u Twegibiet Dwar id-Demono-	
logija u l-Ezorciżmu	39

Kif “Tezorċità” d-Dnub Minn Hajtek	42
Ir-Raba’ Parti	
Satana	44
Il-Hafna Ismijiet Ta’ Satana	50
Il-Hames Parti	
Is-Setgħa Ta’ Satana	53
Xi Nghidu Dwar Satana?	54
Is-Sitt Parti	
Satana Diga’ Tilef il-Gwerra Tiegħu Kontra Alla ..	57
Il-Passat Tiegħu	58
Alla Halaq lil Satana	58
Kien Satana Mahluq Tajjeb jew Hazin?	58
Indikazzjonijiet tal-Waqa’ ta’ Satana	59
Ix-Xitan Mhuwix “Lucifru”	59
Satana Diga’ Tilef il-Gwerra Tiegħu Kontra	
Alla	63
Rebbiet Storiċi Ta’ Satana	63
Telfiet Maġġuri Ta’ Satana fil-Bibbja	63
Satana Kien Marbut Minn Kristu	64
Ix-Xitan u d-Demonji Jafu li Alla Rebaħ u li	
Huma Kkundanati	64
Nies Dizubbidjenti Jbatu l-Istess Destin bhax-	
Xitan	65
Konklużjoni	66
Il-Prezent Tiegħu	66
Il-Futur Tiegħu	68
Is-Seba’ Parti	
Ahna Ninsabu Fi Gwerra Spiritwali	69
It-Tmien Parti	
Veduti Differenti Dwar id-Demonju u l-Possess-	

joni tad-Demonji	79
Introduzzjoni	79
Veduti Differenti Dwar l-Origini td-Demonji	81
It-Teorija Ta' Possessjoni tad-Demonji Anali- zata	82
It-Teorija Mitika	82
It-Teorija Ta' Konvenjenza (Veduta Christa- Delphians	83
It-Teorija Ta' Allucinazzjoni	86
It-Teorija Letterali	86
Id-Demonji Huma Aktar Minn Semplici- ment "Personifikazzjoni tal-Hazen u/jew Mard Fiziku.....	86
B'dan il-Mod il-Christadelphians Qeghdin Isejhu lil Ġesù Ghalliema Falz	87
Katalogu Ta' Possessjoni tad-Demonju fil- Bibbja	90
Kif id-Demonji Jeffettwaw lill-Bnedmin	91
Tkeccija tad-Demonji	92
Possessjoni tad-Demonji M'Ghandiex tkun Ta' Min Jibza' Minnha Llum	94
Xi Nies Religjuzi Juru Ezempji Moderni Ta' Possessjoni tad-Demonji	95
Ragel Li Qarraq Bhalta Li Kien Ippossessat mid-Demonju Ikkonvinca lil Kulhadd Barra mill-Istudent tal-Bibbja	96
Dottrina Falza Ghandha l-Origini Taghha fid-Demonji	100
Id-Disa' Parti	
Ghexu l-Angli Flimkien Bhalta Mizzewgin Ma'	

PROFIL BIBLIKU TA' SATANA

Il-Kelma ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa, twissina:

Kolossin 2:8 – *“Qisu li hadd ma jassarkom b’filosofija u kliem qarrieq u fieragh skond dak li hu ġej mill-bnedmin; skond il-prinċipji tad-dinja u mhux ta’ Kristu.”*

Efesin 5:6 – *“Thallu lil hadd iqarraq bikom bi kliem fieragh, għaliex minhabba f’hekk tinzel il-korla t’Alla fuq dawk li ma jisimghux.”*

2 Tessalonikin 2:3 - *“Thallux ’il min iqarraq bikom, b’ebda mod!...”*

2 Tessalonikin 2:9-10 – *“Il-Ħażin għad jiġi bil-qawwa tax-xitan, u jagħmel kull xorta ta’ mirakli u sinjali u gheġubijiet foloz, u jinqeda b’kull xorta ta’ qerq u hażen fuq dawk li huma ikkundannati għall-qerda għax ma emmnux u ma ħabbewx u ma laqghux il-verità biex isalvaw ruħhom.”*

2 Korintin 11:12-15 – *“Dak li qieghed nagħmel, nibqa’ nagħmlu, sabiex naqta’ l-okkazjoni lil dawk li qegħdin ifittxu okkazjoni biex f’dak li huma jiftaħru fih jinstabu bħalma aħna aħna. Dawn l-appostli foloz, haddiema qarrieqa, ibiddu lilhom infushom f’appostli ta’ Kristu. Mhux għaġeb, għax Satana stess jitbiddel f’anglu tad-dawl. Mhix haġa kbira, mela, jekk il-qaddejja tiegħu jitbiddlulek*

bħa-llikieku kienu qaddejja tal-ġustizzja. Izda tniem-hom ikun skond ġhemilhom.”

Mela halli nżommu dawn it-twissijiet kollha f’ moħħna hekk kif aħna nibdew l-istudju tagħna.

SATANA U D-DEMONJI TIEGħU

(L-ewwel Parti)

DEMONJI: SUPERSTIZZJONI ANTIKA JEW REALTÀ STORIKA?

Kif wieħed jibda qari bl-attenzjoni tat-Testment il-Ġdid, huwa jsib fenomeni mhux tas-soltu magħrufa bħala “possessjoni tad-demonju.” L-ewwel kittieb tal-Vangelu irreġistra dan il-kliem:

“U l-fama tiegħu [Ġesù] xterdet mas-Sirja kollha, u bdew iġibulu lil kull min kellu xi hemm fuqu, dawk li kienu jbatu b’xi mard jew uġiġħ, il-maħkumin mid-demonji, il-morda b’tal-qamar, il-mifluġin, u hu fejjaqhom” (Mat-tew 4:24).

Minn dan il-punt ’il quddiem, hemm bosta riferenzi għal “demonji” jew “possessjoni tad-demonju” fit-Testment il-Ġdid. [NOTA: Hawn tajjeb li nigbed l-attenzjoni li l-verżjonijiet kollha tal-Bibbja bil-Malti, f’ħafna Skritturi jġibu, *b’mod żbaljat*, “xjaten” jew “xitan” minflok “demonji” jew “demonju.” Din hija waħda minn dawk l-Iskritturi fejn il-verżjonijiet kollha bil-Malti, *b’mod żbaljat*, iġibu “x-xitan” jew “xjaten” minflok id-demonji. Xitan hemm *wieħed* biss, Satana, imma hu għandu d-demonji tiegħu bħala

messagġiera tiegħu. Aktar 'il quddiem sejrjn naraw aktar Skritturi fejn isir dan l-iżball. Il-kelma Griega għal xitan hija *diabolos*. Termini oħra, *diamon* (jinsabu darba) u *dimonion* (63 darba), huma ittrasletteralizzati bħala “demonju/i”. Hemm biss xitan wiehed, imma hemm hafna demonji.]

Kritiċi tal-Bibbja, naturalment, jallegaw li dan huwa eżempju tax-xorta tas-superstizzjoni kbira li tikkaratterizza l-volum l-antik. Il-kwotazzjoni li ġejja tirrapprezenta resqan tipiku atew għal din il-ħaġa:

Mark 5:1-13 jirrelata storja nkredibbli fejn Ġesù keċċa “d-demonji” minn raġ-el sfortunat. Hu mbaġhad jikkawża lid-demonji biex jidhlu, minflok, ġo merħ-la qżieqez, u l-qżieqez, hekk indemon-jati, ġrew minn fuq irdum u nxehtu għal ġol-baħar u gherqu. Fundamenta-listi jriduna li nemmnu li din hija storja tassew. Dak jghidilna hafna dwar il-fundamentalisti. Twemmin fid-demonji u shaħar u hlejjaq ċkejna tas-sharijiet u draguni spicċaw, għall-hafna nies, żminijiet ilu, u huma mfakkra biss f'xi ħrejef tas-shaħar. Superstizzjonijiet tal-qedem ghandhom jithallew wara, fil-passat ikkukurit tagħna, fejn hu post-hom (Hayes, 1996, pp. 129-130).

Ukoll reliġjużi modernisti huma lesti li jwarrbu r-rakkonti Bibliċi ta' possessjoni tad-demonji. William Barclay kiteb:

Ahna m'ghandniex ghalfejn nargumen-taw jekk id-demonji kinux realtajiet jew le. Haġa waħda ċerta hija li fiż-żmien ta' Ġesù nies emmnu fihom b'intensità tal-biza'. Jekk raġel jem-men li hu marid, hu jkun marid. Jekk raġel jemmen li hu kien maħkum mid-demonju, allura, illużjoni jew mhix, hu definittivament kien marid fil-mohħ u fil-ġisem (1976, p. 26).

L-iskular Skoċċiż kompli biex jammetti li Ġesù seta' emmen fid-demonji, imma li "Hu ma ġiex f'din id-dinja biex jaghti lin-nies għarfien mediku, u ma hemm ebda raġuni biex taħseb li l-għarfien mediku tiegħu jkun avvanzat aktar minn dak tan-nies taż-żmien tiegħu" (p. 27).

Li tissuggerixxi li kumment bħal dan huwa riflessjoni fuq id-divinità ta' Kristu hija dikjarazzjoni li ma turix il-verità. It-Testment il-Ġdid ma jipprezentax lil Ġesù semplċiment bħala li jemmen fid-demonji, imma jurih attwalment ikellem lil dawn il-kreaturi, bħala li huma kellmu Lilu. Hu saħansitra kkmanda lid-demonji biex jagħmlu ċerti hwejjeġ. Jew dawn l-ispirti hżiena kienu realtà jew inkella r-rakkont Bibliku huwa hażin ghalkollox. Ma hemm ebda mod iehor li bih tista' thares lejn din il-haġa.

Din ix-xorta ta' tnehhija *priori* tar-rakkont storiku hija tipika ta' nuqqas ta' twemmin. Ix-xettiku, u wkoll dawk ir-religjonisti li kienu nfluwenzati bil-mod ta' hsieb razzjonalistiku, iwarrbu fil-ġenb dak kollu li mhuiwix konsistenti ma' l-esperjenza kurrenti tal-

bniedem. Imma ideologija bhal din sempliciment mhix bazi intelligenti li fuqha tista' tistabbilixxi konkluzjonijiet. Hemm validità fil-kredibilità tax-xhieda storika. Ir-realtà ta' attività tad-demonji, mela, m'ghandix tkun iddeterminata fuq il-bazi ta' esperjenzi tas-seklu li ahna ninsabu fih; pjuttost, din hija bbażata fuq jekk id-dokumenti tat-Testment il-Ġdid humiex kredibbli jew le.

Jiena nixtieq li nagħmel din l-osservazzjoni. Fl-1846, Simon Greenleaf, Professur tal-Liġi fl-Università ta' Harvard, ipproduċa xogħol bit-titlu ta' *The Testimony of the Evangelists Examined by the Rules of Evidence Administered in Courts of Justice*. (Ix-Xhieda ta' l-Evangelisti Ezaminata permezz tar-Regoli ta' Xhieda Amministrata fil-Qrati tal-Ġustizzja). Greenleaf kien l-aqwa awtorità fl-istorja tal-proċedura legali fuq x'jikkostitwixxi xhieda. Fis-sett kbir tiegħu ta' tliet volumi, *A Treatise on the Law of Evidence* (Trattat fuq il-Liġi tax-Xhieda, 1842-53), huwa, sa din il-ġurnata tal-lum, qies fuq is-sugġett tax-xhieda jew evidenza. Greenleaf argumenta f'*The Testimony*—b'awtorità drammatika—li r-rakkonti ta' Matthew, Mark, Luqa, u Ġwanni għaddew l-aktar testijiet stretti ta' awtenticità, u għalhekk għandhom ikunu meqjusa bhala ta' min joqgħod fuqhom (1903, pp. 1-54). U mingħajr ebda kontroversja huwa l-fatt li dawn il-kittieba iddeskrivew każi ta' attività tad-demonji matul il-ministeru ta' Ġesù.

L-ORĠINI TAD-DEMONJI

L-etimologija tat-terminu “demonju” pjuttost hija oskura, imma xi whud kienu ssuġġerew li din hi ġejja mit-tifsira gherq li tfisser “li taf,” ghalhekk probabbilment tifsirer “wiehed li jaf” (Vine, 1991, p. 203). Vincent innota li Plato hareġ it-terminu minn *daemon*, jissinjifika “taf” jew “gharef” (1972, p. 92). Kittieba antiki Griegi ssuġġerew li l-ġenesi (il-bidu) tat-terminu għandu jinsab fil-fatt li dawn l-entitajiet kienu kkonnsidrati li huma “kreaturi intelligenti” (McClintock and Strong, 1968, 2:639). Jiena mhux sejjer nikkonċerna lili nnifsi b’diskussjoni ddettaljata dwar kif id-demonji kienu jharsu lejhom fid-dinja l-antika, hliet li ngħid li dawn kienu jarawhom bħala spirti hżiena “xi mkien bejn l-uman u d-divin” (Arndt and Gingrich, 1967, p. 168).

Mhux bħal letteratura spekulattiva ta’ l-antikwità, it-Testment il-Ġdid ma jagħmel ebda attentat biex jispjega l-orijini tad-demonji jew biex jiddeskrivi xi fatturi materjalistiċi (cf. Reese, 1992, 2:141). Dan jidher li huwa sinjifikanti; il-limitazzjoni, jiena nemmen, hija xhieda fina ta’ l-ispirazzjoni divina tar-rakkonti (ara Jackson, 1996). Skulari, iżda, spekulaw dwar l-orijini tad-demonji. Jiena sejjer nikkonsidra fil-qosor xi whud mill-ideat prevalenti.

(1) Xi whud jistqarru lid-demonji kienu l-ispirti bla ġisem ta’ razza qabel Adam ta’ rġiel li għexu fuq l-art fl-hekk imsejjah “gap period” li skond ma jgħidu joqgħod bejn Ġenesi 1:1 u 1:2. Hemm żewġ hwejjeġ hżiena f’dik l-opinjoni: (a) Ma hemm assolutament ebda xhieda li qatt kien hemm “spazju ta’ zmien” (“gap”) storiku bejn l-ewwel żewġ versi ta’ Ġenesi

(ara Fields, 1976). (b) Ma kien hemm ebda nies qabel Adam. Hu gie dirett minn Alla (Luqa 3:38), u kien “l-ewwel” bniedem (1 Korintin 15:45).

(2) Ohrajn jittraċċjaw l-origini tad-demonji għal maħsub koabitazzjoni bejn l-aŋgli u ċerti nisa tad-dinja ta’ qabel id-dilluvju (Ġenesi 6:1-6). [Ara d-disa’ parti, l-istudju li jgħib l-isem ta’ “Għexu l-Aŋgli Flimkien Bħala Miż-żewġin Ma’ Nisa?” minn pagna 101]. Din it-teorija hija miġjuba fix-xejn bil-fatt li Kristu għallem li l-aŋgli huma kreaturi mingħajr sess, mhumiex kapaci għal unjoni bħal din (Matthew 22:30; ara wkoll Kaiser, 1992, pp. 33-38).

(3) Kien argumentat ukoll lid-demonji ta’ l-ewwel seklu jistgħu jkunu identifikati ma’ l-aŋgli li waqgħu imsemmija fit-Tieni Pietru 2:4 u Ġuda 6, xi wħud minnhom, konsistenti mal-pjan divin, kienu mħollija biex iħallu temporanjament l-isfera ta’ l-għeluq għal l-iskop li jabitaw f’ċerti nies. Charles Hodge argumenta din it-teorija (1960, p. 643), li probabbilment hija l-aktar idea popolari dwar din il-ħaġa.

(4) Veduta oħra hija lid-demonji kienu spirti ta’ nies ħżiena mejta li kienu mħollija minn Alla biex iħallu l-qasam tal-post il-mejtin (Hades) biex jakkomodaw l-implimentazzjonijiet tal-pjan divin tal-fidwa. Josephus stqarr lid-demonji kienu “l-ispirti ta’ nies ħżiena, li jidhlu f’nies li huma ħajjin u joqtluhom, sakemm huma ma jkunux jistgħu jiksbu xi għajnuna kontribom” (*Wars* 7:6.3). Alexander Campbell ta diskors f’Nashville, Tennessee fl’għaxra ta’ Marzu, 1841 li fih hu, f’mod pjuttost perswassiv, argumenta l-każ lid-“demonji” tad-dinja l-antika kienu spirti tal-

mejtin. Il-forma stampata ta' dik il-prezentazzjoni hija ta' min jistudjaha (Campbell, n.d., pp. 379-402)

Fl-analizi finali, ebda konklużjoni dommatika ma tista' tingibed b'riferenza ghal l-origini tad-demonji. Li huma ezistew jammetti bla ebda dubju kull min jiehu l-Bibbja serjament; imma dwar l-origini tagħhom, l-Iskrittura hija silenzjuża.

IN-NATURA U L-KARATTRU TAD-DEMONJI

In-**natura** tad-demonji hija muriġa espliċitament fit-Testment il-Ġdid. Huma kienu kreaturi “spirti.” Dan, naturalment, johloq problema ghax-xettiku, li jiċhad li hemm xi haġa 'il hemm mill-materjali. Imma kkonsid-ra x-xhieda ta' Mattew.

“Filghaxija mbaġhad ġibulu quddiemu [Kristu] bosta li kienu maħkuma bid-demonji: u b'kelma l-ispirti haġu, u fejjaq il-morda kollha” (Mattew 8:16).

Innota lit-termini “demonji” u “spirti” huma wżati b'mod li jfissru l-istess. Billi huwa wkoll magħruf li “*spirtu m'ghandux laham u għadam*” (Luqa 24:39), wiehed għandu jikkonkludi lid-demonji ma kinux kreaturi fiżiċi.

Bhala entitajiet spirti, id-demonji kienu jistgħu jeżerċitaw kemm rieda (“Nerga' lura...”) u li jitharrek (“Imbaġhad imur...”) (Mattew 12:44-45). Ukoll, huma jistgħux jassimilaw informazzjoni fattwali. Demonju darba kellem lil Kristu u qal,

“Jien naf min int: il-Qaddis ta' Alla!”
(Luqa 4:34; Mark 1:24).

Ukoll, huma jippossiedu sensitività religjuża. Ġakbu jghidilna:

“Inti temmen li Alla huwa wiehed, u tagħmel sew. U dan id-demonji wkoll jemmnuh, u jitriegħdu (Ġakbu 2:19),

Hawn fl-original għandna “demonji” u mhux “xjaten” kif insibu fil-verżjonijiet Maltin tal-Bibbja. “Jitriegħdu” tissuggerixxi li “tkun milqut b’biza’ kbir, li tkun imwerwer” (Thayer, 1958, p. 658). Il-fatt huwa, li huma jitriegħdu minhabba l-prospett tal-kundanna ta’ l-aħhar tagħhom (ara Matthew 8:29).

Dwar il-karattru tagħhom, id-demonji huma murija bhala “mnigġsa” u “hżiena.” F’li jiddeskrivi n-natura qarrieqa tan-nazzjon Lhudi taż-żmien tiegħu, il-Mulej ta illustrazzjoni dwar raġel li kien maħkum minn spirtu “mnigġes” (Matthew 12:43); l-ispirtu halla lir-raġel, imma eventwalment reġa’ dahal fir-raġel, jiehu miegħu spirti oħra “aktar hżiena” minnu nnifsu (vers 45). Dan il-passaġġ jirrivela “l-immnigġsa” (Grieg *akathartox*—“mhux safja”) jew “hżiena” (*kakos*—dak li mhux biss huwa moralment malinn, imma inġurjuż ukoll; cf. Vine, 1991, p. 272) dispożizzjoni tad-demonji. Minn dan it-test huwa osservat ukoll li kien hemm gradi ta’ hażen (“aktar hżiena”) fid-demonji.

L-EFFETTI TAL-HAKMA TAD-DEMONJI

L-effetti fiżiċi u/jew mentali jiġru f’ċerti individwi bhala konsegwenza ta’ li jkunu maħkuma minn demonju jew demonji (aktar minn wiehed jistgħu jidhlu f’persuna; Marija ta’ Magdala darba kellha fiha seba’

demonji—Luqa 8:2) kienu varjati. Xi ndemonjati kienu milquta b’nuqqas ta’ dawl (ghomja) u/jew b’nuqqas ta’ abbiltà li jtkellmu (Matthew 9:32; 12:22). Xi whud li kienu hekk mahkuma jistgħu jkunu disposti għal konvulzjonijiet vjolenti. Każ irreġistrat mill-erba’ kittieba sinottiċi, tal-Vanġeli jgħidu dwar żagħżuġh li kien ibati “b’tal-qamar.” Hu bata’ hafna, spiss jaqa’ fin-nar jew fl-ilma (Matthew 17:15). Hu kien imsabbat ma’ l-art u mfarrak sewwa (Mark 9:18; Luqa 9:39); u hu johroġ ir-ragħwa minn halqu, u “jibbies” (Mark 9:18). Din l-ahħar deskrizzjoni tista’ tissuggerixxi li l-gisem tat-tifel kien isir iebes li ma jkunx jista’ jiċċaq-laq (Arndt and Gingrich, 1967, p. 550). Raġel mah-kum mid-demonju li għex fl-għerien fuq in-naħa tal-lvant tal-Baħar tal-Galilea kellu saħħa eċċessiva. Hu spiss kien ikun marbut bil-ktajjen u bix-xkiel, imma kien ikisser dan l-irbit f’biċċiet, u ħadd ma kellu s-setgħa li jzommu (Mark 5:4; ara wkoll Atti 19:11-16). Ukoll, hu kien ikkaratterizzat b’kemm mard emo-zzjonali u b’imġieba mhux soċjali, eżempju, hu ma kien jilbes ebda lbies—Luqa 8:27), imma meta Kristu hareġ id-demonju miż-żagħżuġh hu kien osservat “liebes, u **mohhu f’sikktu**” (Mark 5:15).

Huwa importanti li tiddistingwi bejn il-kawża u l-effett f’dawn il-kazi. Il-kawża kienet dik ta’ hakma tad-demonju; l-effetti kienu fiżiċi u/jew mard emozzjonali. L-Iskrittura qatt ma thawwad dawn it-tnejn. Fi kliem iehor, “hakma tad-demonju” ma kinetx sempliċiment aċċident, attentat mhux imdawwal biex jispjega problemi fiżiċi u/jew mentali. Pjuttost, distinzjoni

ċara hija magħmula bejn li tkun okkupat minn spirtu mnigges u li tkun marid. Possessjoni jew ħakma tad-demonju tista' tipproduċi mard, imma mhux kull mard kien attribwit għall-ħakma ta' spirti ħziena. Innota d-distinzjoni li hija magħmula fil-passaġġ li ġej:

“Filgħaxija mbaġhad, fi nżul ix-xemx, hadulu quddiemu [Ġesù] kollha li kienu morda jew li kienu maħkuma mid-demonji” (Mark 1:32).

L-użu doppju ta' l-artiklu definit (*tous*), flimkien mal-konġunzjoni, jirrivela żewġ klassijiet distinti huma inkonsiderazzjoni—dawk li kienu sempliciment morda, u dawk li kienu maħkuma mid-demonju u setghu jew ma setghux kellhom problemi oħra minhabba f'hekk. Lenski kkummenta hekk: “Iż-żewġ klassijiet huma b'mod ċar distinti; dawk ibatu minn mard ordinarju u dawk maħkuma bid-demonji. Id-distinzjoni turi li ta' l-aħħar ma jistgħux ikunu kklassifikati ma' ta' l-ewwel minkejja l-attentat modern f'dik id-direzzjoni” (1964, p. 84).

L-ISKOP DIVIN F'LI JHALLI L-ĦAKMA TAD-DEMONJU/I

It-Testment il-Ġdid jindika ċar lid-demonji kienu taħt il-kontroll ta' l-awtorità divina. Ġesù, per eżempju, kien jista' jikkmandahom biex ihallu persuna (Mat-tew 8:16), jew saħansitra biex iżommu s-skiet (Mark 1:34). Id-demonji li tturmentaw lir-raġel fil-pajjiż ta' Gerasin ma kinux jistgħu jidhlu fil-merħla qżieqez li kien hemm qrib ħlief permezz tal-

konċessjoni tal-Mulej (Mark 5:13-14). Billi huwa l-kaz li hakma tad-demonji ma tista' taghmel xejn hlief b'permess divin, il-mistoqsija li tigi hija: **Ghaliex** Alla ppermetta dawn il-kreaturi li jaghmlu d-deni biex jidhlu fin-nies?

Il-verità tal-haġa hija, il-Bibbja ma taghtix twegiba speċifika għal din il-mistoqsija—daqs kemm il-kurżità tagħna trid li tkun taf. Jiena nemmen, iżda, li kaz raġ-junevoli jista' jinbena biex jgħin jaghti xi dawl fuq is-sugġett.

Jekk il-missjoni ta' Ġesù Kristu, bhala l-Iben divin ta' Alla, kellha tkun effettiva, l-awtorità assoluta tal-Mulej kellha tkun stabbilita. Ebda ġebbla ma kellha tkun mhux maqluba. Hekk ukoll aħna naraw lis-Salva-tur juri l-awtorità Tiegħu f'varjetà ta' modi. (1) Kristu wera qawwa fuq il-mard u wġiġh fiziku (Mattew 9:20-22; Ġwanni 4:46-54; 9:1-41). (2) Il-Mulej eżercità l-awtorità tiegħu fuq oġġetti materjali (Mattew 14:15-21; 17:24-27; Ġwanni 2:1-11; 21:1-14). (3) Ġesù wera li Hu kien jista' jikkontrolla l-elementi tan-natura (Mattew 8:23-27). (4) Il-Mulej saħansitra issospenda l-qawwa tal-gravità bil-ġisem Tiegħu stess meta Hu mexa fuq l-ilmijiet tal-Baħar tal-Galilija (Mattew 14: 22-23). (5) Il-Mulej heles lil xi whud li kienu maq-buda bil-mewt (Mattew 9:18-26; Ġwanni 11:1-45). (6) Fl-aħharnett, mhuwiex mhux raġjonevoli li tassumi li, l-istess kif is-Salvatur kien wera s-setgħa meraviljuża Tiegħu fuq dawn l-oqsma kollha, huwa l-istess xieraq li Hu jkun jista' juri l-awtorità Tiegħu fuq il-qasam ta' **l-ispirti** wkoll. Satana mhuwiex fil-kontroll **shih** kif sfortunatament

illum hemm xi whud li jaħsbu! Fil-fatt, innota dan il-passaġġ interessanti. Meta s-sebghin dix-xiplu reġġhu lura mill-vjaġġ ewanġelistiku tagħhom (Luqa 10:1), huma bil-ferħ qalu lil Kristu:

“Mulej, ukoll id-demonji joqogħdu għalina minhabba f’ismek. U hu qalilhom: “Iva, jien kont narah lil Satana jaq’ bħal berqa mis-sema” (Mark 10: 17-18).

Is-sinjifikat ta’ dik l-istqarrija hu dan: is-setgħa tad-dixxipli fuq id-demonji taħt il-patronaġġ ta’ l-Isem ta’ Kristu (awotrità), kienet **wirja ta’ qabel** tal-waqa’ ta’ l-aħħar u kompluta tax-xitan. Skular wiehed esprima din il-ħaġa fil-mod li ġej:

Ġesù ħares lejn it-trijonf ta’ dawn [id-dixxipli] bħala li hu sintomatiku [li hu sinjal] ta’ dejjem ta’ tant rebhiet oħra fuq Satana matul il-korsa tat-taqsima l-ġdida, rebhiet miksuba matul ix-xogħol ta’ eluf ta’ missjunarji oħra. Hu kien qieghed iħares ’il bogħod fil-futur (cf. Matthew 24:14). Hu ra t-tifxil ta’ l-aħħar tad-dragun ikrah u l-aġenti servili koll-ha tiegħu (Hendriksen, 1978, p. 581).

Ikkonsidra riferenza oħra. Kristu qal:

“Izda jekk jien bl-Ispirtu ta’ Alla qieghed inkeċċi d-demonji, dan ifisser lissaltna ta’ Alla ġiet fuqkom. Jew kif

jista' wiehed jidhol fid-dar ta' raġel b'saħħtu u jaħtaflu ġidu jekk qabel ma jkunx rabtu? U mbaġhad id-dar jaħtaf-hielu żgur” (Mattew 12:28-29; Luqa 11:20-22).

L-argument tas-Salvatur hu: Jiena keċċejt id-demonji, il-qaddejja ta' Satana. Jiena ma kontx nista' naghmel dan li kieku ma kontx aktar b'saħħti minnu. Is-setgħa Tiegħi hija superjuri għal tiegħu. Dawn il-passaġġi, jiena nemmen, jgħinuna biex nifhmu l-iskop tal-hakma tad-demonji fl-ewwel sekl. Dan stabbilixxa l-awtorità **komprensiva** u **suprema** ta' l-Iben ta' Alla.

Għaliex demonji dahlu f'individwi **partikulari** mhux spjegat fl-Iskrittura. Unger spekula li “fil-maġġ- oranza l-kbira tal-kazi ta' hakma bla dubju hija ttraċċ- jata għal li toqgħod volontajament għat-tentazzjoni u għad-dnub...” (1952, p. 95). Madankollu, fil-waqt tat- tifel li kien bil-marda tal-qamar, it-tifel kien itturmen- tat “minn ċkunitu” (Mark 9:21), li jissuġġerixxi, li dnub personali ma kienx neċessarjament il-fattur li jikkawża l-hakma tad-demonju.

KAZI FIR-RAKKONTI TAL-VANĠELI FEJN ĠESÙ KEĊĊA D-DEMONJI

- Ir-raġel bi spirtu mnigġes fis-sinagoga (Mark 1:23; Luqa 4:33-36).
- Ir-raġel bi spirtu hażin ta' Gerasin (Mattew 8:28-34; Mark 5:1-20; Luqa 8:26-39).

- It-tifla tal-mara Kanghanija (Matthew 15:21-28; Mark 7:24-30).
- It-tifel li kien marid b'tal-qamar (Matthew 17:14-21; Mark 9:14-29; Luqa 9:37-43).
- L-imbikkem mahkum mid-demonju (Matthew 9:32-34).

KUNTRAST MAL-PAGANEŻMU

Huwa ta' siwi li naghmlu osservazzjoni qasira. Id-dinja l-antika kienet mimlija bis-superstizzjoni relattiva ghad-demonji (fejn il-ġenwin jeżisti, il-falz ikun ukoll). Imma hemm qasma kbira bejn ir-rakkonti tad-demonji fit-Testment il-Ġdid u dawk tad-dinja pagana u, fil-fatt, ukoll fost xi wħud min-nazzjon Lhudi. Per eżempju, kif imsemmi aktar qabel, ma hemm ebda rakkonti fit-Testment il-Ġdid ta' xi deskrizzjoni vizwali tad-demonji. Karratterizzazzjonijiet bħal dawn, iżda, kienu komuni fid-dinja pagana. Statwa minn Babilonja l-antika fiha x-xbieha tad-demonju Pazuzu. Il-figura ghandha l-ġwienah u s-saqajn ta' ajkla, ġisem uman bi dwiefer għal idejn, u ras bla forma (Aune, 1979, 1: 920). Josephus jghid dwar it-tkeċċija ta' demonju fejn l-eżorċista “pogġa ċurkett li kellu gherq ta' wiehed minn dawk il-kwalitajiet imsemmija minn Salamun, f'wahda miż-żewġ toqbiet tan-nifs ta' l-imnieher ta' l-indemonjat, wara li hu hareġ barra lid-demonju minn innifsejh...” (*Antiquities* 8:2.5). It-Testment il-Ġdid ma fih ebda tahlit assurđ bħal dan.

HAKMA TAD-DEMONJU LLUM?

Jidhlu illum spirti hżiena f'igħsma umani u jahqru lin-nies? Jiena b'mod kunfidenti nafferma li dan huma *ma jagħmluhx*. Sfortunatament, iżda, xi kittieba moderni argumentaw li attività tad-demonju għadha parti mill-ambjent tad-dinja. Charles Ryrie qal li ċerti “angli li waqgħu” jinsabu “għadhom hielsa jigğerrew fuq l-art bhala demonji jwettqu l-pjanijiet ta' Satana” (1959, p. 296). Merrill Unger, skular irrispettat, semma l-ktieb tiegħu, *Biblical Demonology*, “A Study of the Spiritual Forces Behind the Present World Unrest.” Bosta snin ilu ktieb bit-titlu *UFO, Satan and Evolution* kien igawdi ċirkolazzjoni llimitata fil-komunità evan-ġelika. Fih l-awtur stqarr li mijiet ta' żjarat ta' l-UFO għad-Dinja irrappreżentaw invażjoni ta' demonji. Hu wera “eżempju” wiehed fejn demonju irrepja mara (haġa interessanti għal spirtu!) Il-fatt li kreazzjonista prominenti kiteb id-Dahla għal dan il-fjask letterarju li ma jistax jifisser jibqa' misteru.

Il-pożizzjoni li hakma tad-demonju **ma** teżistix illum tista' tkun argumentata minn bażi doppja. L-ewwel, studju bil-ħsieb tad-dettalji assoċjati ma' l-hekk imsejha eżempji moderni ta' hakma tad-demonju jirrivela li dawn il-każi m'għandhom ebda xebħ għal l-eżempji ġenwini ta' hakma ta' spirti fit-Testment il-Ġdid. Il-kuntrast huwa drammatiku. It-tieni, konsiderazzjoni ta' ċertu tagħrif (data) imqiegħed 'il quddiem fit-Testment il-Ġdid iwassal biss għall-konklużjoni li hakma tad-demonju/i kienet esperjenza ta' l-ewwel seklu; din kienet imħollija għal raġuni speċifika ħafna, u l-konċessjoni divina kienet imneħħija qrib it-tmiem ta' l-era apostolika.

IL-MANIJA MODERNA TA' L-EŻORĊIŻMU (It-Tieni Parti)

Meta l-film, *The Exorcist* (ibbażat fuq ir-rumanz ta' William Blatty ta' l-istess isem), għamel id-dehra tiegħu f'Diċembru 1973, mewġa ta' eċċitament mistiku li kienet imsejha “id-daghdigha ta' l-eżorċiżmu” (the exorcism frenzy), għaddiet b'għirja minn fuq hafna pajjiżi. (Saz-zmien li l-film kien barra għal hames gimgħat, il-ktieb ta' Blatty biegh disa' miljun kopja). Numru mhux hażin ta' nies bdew jgħidu li huma kienu maħkuma minn spirti hżiena—jew li huma kienu jafu lil xi hadd li kien! Artikli numerużi dwar dawn l-alleg-ati esperjenzi deħru fil-gazzetti u ġurnali. Konsideraz-zjoni bil-għaqal tad-dettalji ta' dawk l-allegati episodji turi kuntrast qawwi għat-Testment il-Ġdid (cf. Wood-ward, 1974). Irrifletti fuq id-differenzi li ġejjin.

- (1) L-“eżorċiżmi” tal-lum huma mwettqa regolarment kważi kollha f'ambjenti fid-dlam u fil-magħluq, fejn ikunu biss ippubblikati aktar wara.

Meta Ġesù keċċa d-demonji, l-episodji kienu pubbliċi, u għalhekk suġġetti għal eżaminazzjoni kritika (Luqa 4:31-37).

- (2) Il-Mulej kien jista' jkeċċi spirti ħżiena sempliċiment b'kelma waħda biss, u l-effett kien immedjat (Luqa 4:36; Matew 17:18). Il-Qassis Ġizwita li suppost “eżorcizza” demonju miż-żagħżuġ li serva bħala s-suġġett fil-ktieb ta' Blatty, *The Exorcist*, stqarr li dan hadlu xaharejn ta' preparazzjoni (sawn fuq hobż u ilma), u għoxrin ċerimonja ritwali biex inaddaf lit-tifel.
- (3) L-indemonjati taż-żmien tat-Testment il-Ġdid kienu milquta, jew fiżikament jew mentalment, b'difetti li kienu f'mod iehor karatteristiċi umani. Dawk il-każi ma nvolvew ebda dettalji grotteski. Madankollu, skond il-qassis Kattoliku Ruman Luigi Novagese (l-eżorcista ufficjali għad-djoċesi papali f'Ruma), “Il-ġilda ta' raġel saret bajda bħall-karta, snienu saru trasparenti, u għajnejh imqabbżin bi blalen ta' fjammi u nar hiereg minn halqu.” Wiehed qassis stqarr li demonju ha gid-ma mis-sandwiċ tiegħu. Fil-harġa tal-ħdax ta' Frar, 1974 tal-perjodiku *Newsweek* kien hemm ritratt tad-delikatezza misruqa, fejn juri, marki bhas-snienu ta' bniedem! (Jiena nistaghgeb—għanhom id-demonji [spirti] hofer tas-snienu?)
- (4) Indemonjati moderni spiss huma mfissra bħala li jljissnu “saħtiet feroċi” u “għajjat ta' dagħa.” Fir-rakkont tat-Testment il-Ġdid, id-demonji dejjem kienu rispettabbli hafna dwar id-divinità (Mark

1:24; 3:11). Ma hemm lanqas każ wiehed biss ta' demonji jidgħu kontra Alla jew Kristu fir-rak-konti Bibliċi. (Ara l-każ minn paġna 95.)

- (5) Żewġ każi ta' hakma tad-demonji fit-Testment il-Ġdid jirrivellaw li l-ispirti mnigġsa kienu jistgħu jagħtu lil dawk li huma jidhlu fihom saħħa sopra-naturali (Mark 5:1-20; Atti 19:13-16). L-indemo-njat imfisser f'Mark 5 ma kienx jista' jiġi marbut ukoll "b'katina." Professur irrispettat ta' univerversità għamel din il-mistoqsija interessanti: "Jekk aħna għandna illum nies mahkuma mid-demonji, għaliex fil-vjaġġi tiegħi f'aktar minn erbghin paj-jiż tad-dinja jien qatt ma rajt persuna li kienet b'saħħitha li inti ma tistax torbotha b'katina (cf. Mark 5:3)?" (Edwards, 1996, p. 135).
- (6) L-abbiltà biex tkeċċi d-demonji fl-ewwel seklu kienet mogħtija sabiex tikkonferma l-verità tal-messagġ ta' l-Evangēlju (Mark 16:17-20). "Eżor-ċisti" moderni jippridkaw kollox barra mill-Evangēlju! Mhux ta' b'xejn il-Mulej fil-konkluzjoni Tiegħu tal-Priedka tal-Muntanja kkonkluda b'dan il-kliem:

"Mhux kull min jgħidli; 'Mulej, Mulej,' jidhol fis-saltna tas-smewwiet, iżda min jagħmel ir-rieda ta' Missieri li hu fis-smewwiet! F'dak il-jum ikun hemm hafna li jgħiduli, 'Mulej, Mulej, m'hux f'ismek habbarna aħna, u m'hux f'ismek keċċejna d-demonji u f'ismek għa-milna hafna mirakli?" Mbagħad

jien nġhdilhom, ‘Lilkom qatt ma kont naf-kom! Warrbu min quddiemi, intom li tagħmlu l-ħażen!’” (Matthew 7:21-23).

Nerġa’ nfakkar, li fit-traduzzjonijiet *kollha* tal-Bibbja bil-Malti f’vers 22 insibu: “u f’isemek keċċejna **x-xjaten?**” Kif diġa’ spjegajt fil-bidu, “xitan” hemm *wiehed* biss u l-kelma hawn għandha tkun “demonji” u mhux “xjaten”! (L-istess insibu f’Matthew 4:24; 8:16; 9:32-34; 12:24, 27; 17:18; Mark 1:32; 10:17-18; Luqa 4:41; 8:2, 27, 29; eċċ.). “F’ismek **keċċejna d-dem-onji**” imma għall-Mulej dak kien “**ħażen!**” Għaliex? Għaliex huma kienu qegħdin *iqarrqu* bin-nies u jgħidu li qegħdin ikeċċu d-demonji meta d-demonji ma kell-homx is-setgħa li jidhlu fin-nies! Hekk jgħid il-Mulej!

ARGUMENT RAĠJUNEVOLI

Każ qawwi jista’ jkun magħmul għall-propożizzjoni li ħakma tad-demonju ma kinetx imhollija li tkompli aktar miz-zmien appostoliku—l-era tal-mirakli.

Jiena l-ewwel għandi nsemmi li meta l-profeta Żakkarija bassar il-migja tat-taqsima (sistema) tal-Messija, u l-barkiet li kellhom jakkumpanjaw it-tixrid ta’ l-Evangjelju, hu ssuġġerixxa li l-Mulej “*iwarrab ukoll mill-pajjiż il-profeti u l-ispirtu mnigġes*” (Żakkarija 13:1-2). Xi wħud ihossu li l-espressjoni “spirtu mnigġes” tista’ tagħti hjiel ta’ jew għallanqas tinkludi, il-waqfien ta’ l-attività tad-demonju. Hailey jara dan bhala tbassira tat-terminazzjoni eventwali ta’ l-attività

profetika (fuq il-parti tal-poplu ta' Alla) u l-qtugh barra tas-setgha ta' l-ispirti hżiena.

Hekk ukoll, spirti mnigġsa, l-antitesi tal-profeti, jieqfu. Fir-rebħa ta' Kristu fuq Satana u l-qawwiet tiegħu, spirti mnigġsa waqfu milli jikkontrollaw nies kif kienu jagħmlu fiż-żmien tal-minis-teru ta' Kristu u l-appostli... (1972, p. 392).

Waqt li din mhix veduta komuni tal-profezija ta' Żakarija, u ċertament li mhix waħda li fuqha jista' jinbena każ shih, dan mhuwiex minghajr possibilità. Propozizzjoni aktar soda tista' tkun argumentata kif ġej:

Ma' l-gheluq ta' l-ewwel seklu, iż-żmien tas-sopranaturali ġie fl-gheluq. Alla mhuwiex qieghed jagħti s-setgha lin-nies biex joperaw f'mod mirakoluż illum. Dan hu muri fil-mod li ġej:

- (1) Xejn li jidduplika l-mirakli ta' l-ewwel seklu ma huwa apparenti illum. Hadd ma jista' jimxi fuq l-ilma, iqajjem il-mejtin, jikkalma maltempata, jibdel ilma f'inbid, instantanjament ifejjaq widna maqtugħa, johroġ flus tat-taxxa minn ħalq ta' huta, eċċ. Il-mirakli huma fenomeni li jawtentikaw lilhom infushom li ma jistghux jiġu miċhuda, ukoll minn kritiċi ostili (Ġwanni 11:45-48; Atti 4:1-16); biċ-ċar, li dawn mhumieq qed isiru illum.
- (2) L-iskop tad-doni sopranaturali kien biex jikkonferma l-awtenticità ta' rivelazzjoni divina li tkun milqugħa mis-smewwiet (Mark 16:9-20; Lhud 2:1-4). Billi l-proċess tar-rivelazzjoni kien komplut

meta l-aħħar ktieb tat-Testment il-Ġdid kien mik-tub, il-mirakli ma kinux meħtieġa aktar, għal-hekk, dawn waqfu. Dawn kienu bħall-armar li huwa mnehhi hekk kif bini jkun lest.

- (3) It-Testment il-Ġdid esplicitament jargumenta li l-jum kien fuq l-orizzont meta l-mirakli kellhom jieqfu. L-apostlu Pawlu ddefenda dik il-pożizzjoni kemm f'Efesin 4:8-16 u kemm fl-1 Korintin 13:8-10. Matul il-jiem tal-bidu ta' l-era apostolika, rivelazzjoni divina kienet "biċċa" (1 Korintin 13:9, 12), jiġifieri, "biċċa biċċa." L-apostlu Pawlu qal, iżda, li meta "l-perfett" jew "il-komplut" (dak li hu "shih") jiġi, jasal, ir-rivelazzjoni parzjali, (dik nieqsa), li giet permezz tad-diversi "doni" (eżempju, għerf sopranaturali u profezija), jieqfu (1 Korintin 13:8-13). Skular prominenti tal-Grieg, W.E. Vine, għamel sommarju tajjeb ta' din il-ħaġa:

Mal-kompletar tax-xhieda apostolika u l-kompletar ta' l-Iskrittura tal-verità ("il-fidi li nġhatat darba għal dejjem lill-qaddisin", Ġuda 3), "dak li hu perfett" ġie, u d-doni temporanji spiċċaw. Għax l-Iskrittura pprovduta mill-Ispirtu ta' Alla hi *perfetta*. Xejn ma kellu jiġi miżjud magħha, xejn ma kellu jittie-hed minnha. Din l-interpretazzjoni hija f'li żżomm mal-kuntest (1951, p. 184).

Ġakbu jgħid hekk dwar dak li hu perfett:

“Imma dak li jgħarbel sewwa l-ligi perfetta tal-helsien, u jzomm shih magħha, ma jkunx wiehed li jisma’ biss u jinsa, izda jkun wiehed li jagħmilha; hieni dan fl-għemil tiegħu” (Ġakbu 1: 25; enfasi tiegħi).

Hawn huwa punt kruċjali. Jekk huwa l-każ li l-qawwiet mirakolużi kienu mnehhija mill-possessjoni tal-knisja, inkluż l-abbiltà li tkeċċi d-demonji (Mark 16: 17-20), tkun haġa rraġunata li Alla jhalli d-demonji biex b’mod sopranaturali jassaltaw nies illum, b’hekk jagħti lil Satana **vantaġġ mhux misthoqq** fuq il-familja umana? Kif dan ikun jaqbel mal-wegħda *“dak li hemm iġhammar fikom hu akbar minn dak li hemm fid-dinja”* (1 Ġwanni 4:4)? Fi kliem iehor, jekk id-don li tkeċċi d-demonji m’għadux jeżisti, mhix ukoll konk-lużjoni raġjonevoli li l-ħakma jew possessjoni tad-demonju/i m’għadhiex teżisti wkoll?

KONKLUŻJONI

Ċertament li Satana jeżerċità influwenza kbira illum. Izda, billi Alla ma jaħdimx b’mod mirakoluż f’dan iż-żmien, imma jinfluwenza permezz tal-Kelma Tiegħu u permezz tal-ġrajjet ta’ providenza, hekk ukoll, id-demonju juża s-setgħa tiegħu indirettament, u mhux mirakoluża, permezz ta’ diversi komunikazzjonijiet. Każi kurrenti li qeghdin jiġu assoċjati mal-ħakma jew possessjoni tad-demonju huma bla dubju r-riżultati ta’ problemi psikosomatiċi, isteriżmu, ipnosi mgieghela minn dak li jkun fuqu nnifsu, qerq, delużjoni, u hwej-jeġ ohra bħal dawn.

Dawn, ghalkemm mhux dejjem mifhuma, ghandhom kawzi naturali.

RIFERENZI:

Arndt, William F. and F. Wilbur Gingrich (1967), *A Greek-English Lexicon of the New Testament* (Chicago, IL: University of Chicago).

Aune, D.E. (1979), “Demonology,” *International Standard Bible Encyclopedia* ed. Geoffrey Bromiley (Grand Rapids, MI: Eerdmans), revised edition.

Barclay, William (1976) *And He Had Compassion—The Healing Miracles of Jesus* (Valley Forge, PA: Judson Press).

Campbell, Alexander (no date.), *Popular Lectures and Addresses* (Nashville, TN: Harbinger Book Club).

Edwards, Earl (1996), “Powers of Darkness—Demon Possession,” *Settled in Heaven*, ed. David Lipe (Henderson, TN: Freed-Hardeman University).

Fields, Weston W. (1976), *Unformed and Unfilled* (Nutley, NJ: Presbyterian & Reformed).

Greenleaf, Simon (1903 edition), *The Testimony of the Evangelists Examined by the Rules of Evidence Administered in Courts of Justice* (Newark, NJ: Soney & Sage).

Hailey, Homer (1972), *A Commentary on the Minor Prophets* (Grand Rapids, MI: Baker).

Hayes, Judith (1996), *In God We Trust: But Which One?* (Madison, WI: Freedom from Religion Foundation).

Hendriksen, William (1978), *An Exposition of the Gospel of Luke* (Grand Rapids, MI: Baker).

Hodge, Charles, (1960 edition), *Systematic Theology* (London: James Clarke).

Jackson, Wayne (1990), "Miracles," *Giving a Reason for Our Hope*, ed. Winford Claiborne, (Henderson, TN: Freed-Hardeman College).

Jackson, Wayne (1996), "The Silence of the Scriptures: An Argument for Inspiration," *Reason & Revelation*, 16:17-22, March.

Kasier, Walter, C., Jr. (1992), *More Hard Sayings of the Old Testament* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press).

Lenski, R.C.H. (1964), *The Interpretation of Mark's Gospel* (Minneapolis, MN: Augsburg).

McClintok, John and James Strong, eds. (1968 reprint), *Cyclopedia of Biblical Theological, and Ecclesiastical Literature* (Grand Rapids, MI: Baker_ .

Reese, David G. (1992), "Demons," *The Anchor Bible Dictionary*, ed. David Noel Freedman, (New York: Doubleday).

Ryrie, Charles C. (1959), *Biblical Theology of the New Testament* (Chicago, IL: Moody).

Thayer, J.H. (1958 edition), *A Greek-English Lexicon of the New Testament* (Edinburgh, Scotland: T. & T. Clark).

Unger, Merrill F. (1952), *Biblical Demonology* (Wheaton, IL: Scripture Press).

Vincent, Marvin (1972 edition), *Words Studies in the New Testament* (Wilmington, DE: Associated Publishers and Authors).

Vine, W.E. (1991), *First Corinthians—Local Church Problems* (Grand Rapids, MI: Zondervan).

Vine, W.E. (1951), *Amplified Expository of New Testament Words* (Iowa Falls, IA: World Bible Publishers).

Woodward, Kenneth L. (1974), “The Exorcism Frenzy,” *Newsweek*, 83:60-66.

IL-BIBBJA U L-EŻORĊIZMU **(It-tielet parti)**

Intqal darba fil-ġurnal (“Fuq ix-Xarabank”, it-Tnejn 17 ta’ Marzju 2003), f’paġna 5, li “Tfajla kellha x’taqsam sesswalment max-xitan.” Li laqatni kien dak li nkiteb fil-bidu, jġigifieri, nikkwota: “Il-verità dwar dan is-sugġett ta’ l-okkult u s-satanizmu...” “IL-VERITÀ.” Nistaqsi jien, dwar xhiex? Hija verità lit-tfajla kellha x’taqsam sesswalment max-xitan? It-twegiba tiegħi hija LE! Hija verità lix-xitan hadha wkoll f’laq-ghat fejn hu meqjum minflok Alla”? It-twegiba tiegħi

hija LE! Lis-satanizmu jeżisti, iva, imma lix-xitan jahkem persuna LE! Hija verità lix-xitan “jidhol” ġo persuna u jahkimha? It-tweġiba tiegħi hija LE! Halli nġhidu xi haġa dwar dan u dwar l-eżorċizmu li xi kultant nisimġhu dwaru llum. Xi kultant xi whud jinsew lill-Mulej tagħna Ġesù Kristu jew ma jkunux jafu sewwa x’għamel u x’kiseb Hu għalina bil-mewt u l-qawmien Tiegħu.

L-eżorċizmu huwa bażikament il-prattika li tkeċċi jew li tixhet ’il barra min-nies demonji, spirti mnigġsa jew hżiena jew rappreżentanti ta’ Satana.

Fl-1973, il-ktieb ta’ William Peter Blatty. *The Exorcist*, L-Ezorċista kien ippublikat u malajr miljuni ta’ kopji kienu mibjugħa. Fl-1973 il-verżjoni bhala film tal-ktieb kienet kompluta u fl-1974 beda l-wiri tiegħu fit-teatri ta’ bliet maġġuri Amerikani kif ukoll f’pajjiż-na. Dan il-film kien juri tifla ta’ tnax-il sena li kienet “mahkuma” minn demonju. Il-bieċa l-kbira tal-film hu mogħti għal deskrizzjoni qawwija tar-rizultati tal-“possessjoni”; il-wieċ tat-tifla jintefah u mmarrat kollu ponot, hija tizviluppa nejbiet bil-ponta u qtar tad-demem johroġ mill-ġnub ta’ halqha, hija tixher, tokrob, u tighid kliem oxxen, tattakka lilha nfisha, u tivvonta nixxieġha ta’ likwidu ahdar. Is-sodda tagħha taqbez u toġhla mill-art. It-tifla nfisha ttir fuq is-sodda. Waqt il-vjolenza tagħha, jkun hemm il-htieġa li jorb-tuha mas-sodda tagħha.

Fl-ahhar żewġ qassisin tal-Knisja Kattolika Rumana jiġu biex jezorċitaw id-demonju. B’tishir, talb, tibxix ta’ ilma mbierrek, u t-tixjir ta’ slaleb tad-deheb, huma jagħmlu l-assalt tagħhom fuq id-demonju. Wie-

hed mill-qassisin hu raġel ixjeh u jmut apparentament b'attakk tal-qalb qabel ma l-ezorciżmu jkun komplut, imma l-qassis iż-żagħżuġ fl-aħħar jirnexxilu f'li jġieghel lid-demonju jidhol fil-ġisem tiegħu, fejn imbagħdad hu jaqbez mit-tieqa tas-sular ta' fuq għal fuq il-konkos ta' taht, jeqred lilu nnifsu, u bil-ħsieb li jeqred lid-demonju wkoll. Huwa dan possessjoni tad-demonju? Minn mindu l-film beda l-wiri tiegħu, il-gazzetti rrapurataw bosta waqtiet ta' "possessjonijiet tad-demonju." Rapport minnhom kien jikkonċerna familja f'Kalifornja, fl-Istati Uniti, li rrapportat grajjiet straordinarji fil-familja tagħhom; xugamani jieħdu n-nar fil-kamra tal-banju, skieken itiru fl-arja, u mwejjed jiċċaqalqu fil-kmamar. Apparentament hemm hafna nies li sinċerament jemmu f'din ix-xorta ta' possessjoni tad-demonju u li jaħsbu li dan huwa x-xogħol tax-xitan. Izda eżami bil-għaqal tal-każi Bibliċi tal-possessjoni tad-demonju ma jirrivela xejn li saħansitra jixbah b'mod rimot din ix-xorta ta' fenomenu.

Li kien hemm demonji fin-nies, ma hemm l-ebda każda. Matthew 7:22 jirreġistra l-fatt li xi wħud fil-ġudizzju jfakkru lil Ġesù li huma "keċċew id-demonji." F'Matthew 10:1 meta Ġesù għazel lit-tnax Tiegħu, Hu tahom is-setgħa fuq il-mard, u "spirti ħżiena." F'Mark 1:34 jintqal li Ġesù fejjaq lill-morda u "ħareġ għadd kbir ta' demonji li Hu ma kienx iħallihom jitekellmu, għaliex huma kienu jafu min kien."

F'Matthew 10:8 Ġesù ordna lit-tnax hekk kif huma kienu sejr in għall-missjoni tagħhom. Huma kienu kkmandati: "fejqu l-morda, qajmu l-mejtin, fejqu l-

imgiddmin, keċċu d-demonji.” Mark 3:15 juri l-istess storja. Possessjoni tad-demonji hija msemmija 80 darba fit-Testment il-Ġdid.

FALLIMENT

Mattew jirreġistra l-falliment fuq il-parti ta' l-Appostli biex ikeċċu demonju minn tifel (Mattew 17:14-20). Il-missier qal, "...ghax marid b'tal-qamar ("epilettiku") u qieghed ibati hafna." Hu ġabu ghand l-Appostli u huma ma kinux jistgħu "jfejquh." Ha spirtu qawwi ta' ġustizzja biex jegħleb l-ispirtu hażin! Imma Ġesù dan ghamlu! Ġesù "hedded bis-shih lid-demonju u dan hareġ minnu u minn dak il-hin stess it-tifel fieq." Ġesù kien L-EŻORĊISTA! Hu keċċa demonji dgħajfa u qawwija, ftit u hafna. Id-dixxipli ma kinux jistgħu għaliex il-fidi tagħhom kienet debboli. Ġesù qal li kien jieħu talb u sawm biex tikseb is-saħħa biex teżorċità d-demonju/i.

XI KAŻI BIBLIĊI TA' POSSESSJONI TAD-DEMONJU/I

(1) Mattew 8:28-34, Mark 5:1-20, Luqa 8:26-39. Mattew hawn isemmi żewg indemonjati, għalkemm Mark u Luqa jitekllmu biss dwar idividwu wiehed. In-natura eżatta ta' din il-possessjoni hija xi ftit mhux ċerta, imma din tidher li hija xi xorta ta' ġenn mentali —ir-raġel kien jgħix fl-oqbra, ma kien jilbes ebda lbies, iqatta' ġismu biż-żrar, u kien b'saħhtu hafna fiżikament. Huma kienu jidhru li kellhom xi għarfien sopranaturali dwar l-identità ta' Kristu, l-istess għall-każi li jinsabu f'Atti 19:11-20 u 16:16-18.

(2) Mattew 9:32-34. Hawn insibu raġel maħkum minn demonju u n-natura tal-possessjoni hija ċara—ir-raġel kien *imbikkem*.

(3) Mattew 12:22-28; Luqa 11:14-23. Għal darb'ohra huwa raġel li hu maħkum u għal darb'ohra n-natura tal-possessjoni hija ċara—dan ir-raġel kien *aghma u mbikkem*.

(4) Mattew 15:21-28; Mark 7:24-30. F'dan il-każ in-natura preċiża mhix irrivelata. Izda mill-istqarrija ta' Mattew, jidher li kienet marda fiżika għax hu jgħid li t-tifla kienet "*imfejqa*".

(5) Mattew 17:14-21; Luqa 9:37-43; Mark 9:17-29. F'dan il-każ tifel żgħir kien maħkum minn demonju. Ir-rizultati kienu illi t-tifel waqa' fin-nar u fl-ilma. Jintqal li hu *kien ibati b'tal-qamar jew epilettiku*. Ir-rakkont jgħid ukoll li t-tifel kien johroġ ir-raġhwa minn halqu. Dan ċertament jidher li kien każ ta' epilessija.

(6) Luqa 4:33-37; Mark 1:21-28. F'dan il-każ l-uniku sintomu li kien imsemmi kien illi r-raġel maħkum mid-demonju kien "*mixhut ma' l-art*"; Hu kien jista' wkoll jidentifika lil Ġesù.

(7) Luqa 8:1-3. Hawn bosta nisa dixxipli ta' Kristu huma msemmija u jintqal dwarhom li huma kienu maħkuma minn spirti mniġġsa jew hżiena. Id-dettalji tal-possessjoni tagħhom mhumiex mogħtija, imma l-frazi wżata minn Luqa tpoġġi l-possessjoni fl-*istess kategorija bhala mard*. Marija ta' Magdala kienet waħda min-nisa u dwarha jintqal li bosta xjaten kienu maħruġa minnha.

It-Testment il-Ġdid jirrivela problemi mediċi bħal li wiehed ikun imbikkem (mutu), li jkun aghma, u dizordnijiet mentali kienu f'xi waqtiet *ikkawzati* mid-demonji, imma dawn *ma kinux demonji*. Possessjoni tad-demonji ma kinetx il-marda nfisha. Ikun impossib-bli li tqis il-possessjoni tad-demonju bhala sempliċi-ment marda mingħajr ma tagħmel vjolenza lil lingwa wżata f'kull waqt tat-tkeċċija tad-demonju.

Possessjoni tad-demonju, kif imfissra fit-Testment il-Ġdid, tidher li kkawzat diversi problemi bħal li wiehed ikun mutu, li ma jarax, epilessija, mard mentali, eċċ. Xi skulari jhossu li kull haġa li ma kinetx taqbel ma' l-ideat tagħhom ta' normalità kienet immarkata bhala possessjoni tad-demonju. Fi Ġwanni 9: 2, il-Lhud apparentament hasbu li l-każ lir-raġel kien aghma kien ikkawzat mid-dnub. Huma staqsew lil Ġesù "id-dnub ta' min ikkawza lir-raġel li jitwieled aghma, tiegħu stess jew tal-ġenituri tiegħu." Għal darb'ohra naraw id-drawwa ta' dawn in-nies li japplikaw ggrajjiet partikulari għall-possessjoni tad-demonju f'Mattew 11:18. Hemm Ġesù qal li Lhud qalu li Ġwanni l-Battista kien mahkum mix-xitan, minhabba l-mod tiegħu ta' hajja. Ġwanni għex fid-deżert, kiel ikel stramb u ma kienx jixrob inbid. Għalhekk il-Lhud ikkonkludew li hu kellu demonju.

MISTOQSIIJA

Dawn l-osservazzjonijiet jistgħu jqanqlu lil xi whud li jistaqsu, "Għaliex Ġesù ma rrangax il-fehma hazina tagħhom?" It-twegiba għal din il-mistoqsija għandha tinsab fin-natura tax-xogħol ta' Kristu. Hu ma kienx

tabib tal-gisem fiziku imma tabib tar-ruh. Qatt ma kien l-iskop Tiegħu biex jeduka lil injoranti ta' din id-dinja fil-hwejjeġ ta' din id-dinja. F'li keċċa d-demonji, Hu wera l-qawwa ta' Alla. Ma kienx neċessarju għal dawk in-nies li jifhmu n-natura tal-mard kollu sabiex jaraw il-wirja ta' dik il-qawwa. Konsegwentament, ma kien hemm ebda raġuni għal Ġesù halli jipprova “jirraŋġa” n-nuqqas tal-fehma tagħhom fil-każi kollha.

VITTORJA FUQ IS-SALIB

Il-qirda kompluta tas-setgħa ta' Satana fix-xogħol tal-possessjoni tad-demonju, kif ukoll it-twaqqif shiħ tas-saltna ta' Alla kien dipendenti fuq il-mewt ta' Kristu fuq is-salib. Ġesù assoċja li Hu jkun merfugh 'il fuq mill-art maż-żmien meta l-hakkiem ta' din l-art ikun mixhūt 'il barra (Ġwanni 12:31-32). Il-mewt ta' Kristu fuq is-salib gābet vittorja fuq il-qawwiet kollha tal-hāzen, kif ukoll għamlet possibbli triq għall-māhfra u dhul fis-saltna ta' Alla, il-knisja ta' Kristu. Għalhekk, waqt li kien qieghed jittratta ma' l-għalliema foloz f'Kolossin li emmnu li l-qawwiet tad-demonju (prinċipati u setgħat) *kienu għadhom jahdmu jaffettwaw il-hājja u d-destini tan-nies*, l-apostlu Pawlu wera ċar x'wettqet il-mewt ta' Kristu fuq is-salib dwar dan. Naqraw f'Kolossin 2:15,

“Nezza’ l-Prinċipati u s-Setgħat, u għa-mel wirja minnhom quddiem id-dinja, u karkarhom warajh fit-trijonf tiegħu bi Kristu.”

Alla *żarma mill-armi kollha* l-prinċipati u s-setgħat u għamel eżempju publiku minnhom, *jittrijonfa fuqhom* bi Kristu.

Il-kelma Griega tradotta “nezza” hija *apekduomai* li tfisser li tneħhi għal kollox l-armi ta’ dak li jkun (Abbott-Smith, *A Manual Greek Lexicon of the New Testament*, p. 46). It-tifsira hawn hija “iżarma l-qawwiet u s-setgħat, hu poġġihom fil-għajb” (“*apekduoo*,” TDNT, II, 319) Il-prinċipati u s-setgħat tad-demonju kienu żarmati fis-salib. “Permezz tal-kurċifissjoni ta’ Kristu huma kienu mcahda mis-setgħat tagħhom” (“*arche*,” TDNT, I, 483).

Il-kelma tradotta “trijonf” (*thrimbeuoo*) hija terminu militari “li titrijonfa fuq” jew “li tmexxi f’purċissjoni trijonfali” TDNT, III 159-160). Hawn, din tfisser illi “permezz Tiegħu (Kristu) Hu (Alla) ittrijonfa fuqhom (is-setgħat ostili sopranaturali)”

Waqt li kien qiegħed jitkellem dwar il-vittorja ta’ Kristu permezz tal-mewt Tiegħu, l-appostlu Pawlu reġa’ uża t-terminologija militari: “*Meta tela’ fil-gholi, ha fil-jasar l-ilsiera, u ta doni lill-bnedmin.*” (Efesin 4:8)

Il-verb *aichmaloooteuoo* u l-forma tiegħu tan-nom (it-tnejn jiġru f’din is-silta) huma termini militari biex “jaqbd, tieħu fil-jasar fil-gwerra.” Id-doni msemmija f’din is-silta huma d-doni spiritwali ta’ l-ewwel seklu, kif Efesin 4 jkompli juri. U l-eżerċtu ta’ l-ilsiera msemmija huma l-qawwiet spiritwali tal-ħażen li Kristu rebaħ fuqhom u żarmahom (neħhielhom l-armi kollha) fuq is-salib. Dawn it-termini militari huma hekk uzati f’Efesin 4:8 “biex jesprimu s-sottomissjoni

ta' l-ispirti għal Kristu" (*aichmalootos*). Il-qawwiet imxajtna tal-hażen kienu meghluba u żarmati bil-mewt ta' Kristu. Kristu issa mar "fis-smewwiet u qieghed fil-lemin ta' Alla, bl-angli, awtoritajiet (*exousioon*), u setghat (*dun-ameoon*) suġġetti għalih" (1 Pietru 3:22; ara Efesin 1: 20-21).

It-telfa tax-Xitan bdiet bit-telfien tad-demonji. Ġesù keċċa 'l barra d-demonji u kellu s-setgħa fuq id-demonji. Tnejn mahkuma mid-demonji f'Gadarin staqsew, "*Ahna x'għandna x'naqsmu, Bin Alla?*" *Ġejt int biex taħqarna qabel iż-żmien?*" (Matthew 8:28-29).

Ġesù gie biex jeqred lix-Xitan u l-egħmejjel tiegħu (Ġwanni 12:31); "Il-ġudizzju, għax *il-prinċep ta' did-dinja huwa ga kkundannat*" (Ġwanni 16:11).

Kif juri Charles Hodge, hemm distinzjoni neċessarja u Biblika bejn li tkun 'possessat mid-demonju' u 'użat mid-demonju.' Satana juża d-demonji llum fil-gwerra tiegħu kontra l-bnedmin. Imma huma *ma jistgħux* javviċinaw lin-nies direttament. Huma jistgħu jittantaw u jingannaw imma mhux iġagħalu bil-fors. Midneb huwa "wiehed użat mix-xitan" imma mhux "imġieghel bilfors" mix-xitan. F'din id-definizzjoni ta' influwenza tad-dnub il-midinba kollha huma "mimlija bid-demonju." Bid-dnub—mhux bilfors!

Dan isolvi l-problema prezenti tagħna. Demonologija, rieqda għal snin, issa hija hajja u qed tbiegħ haġna kotba. Inti tisma' gwerer, katastrofi, kankru, mard mentali, immoralità attribwiti għall-possessjoni tad-demonju. Xi "kleriċi reliġjużi" issa jaffer maw li huma raw u keċċew id-demonji. **Imma dan, bir-rispett kol-lu lejhom, mhuwix veru!**

X'INHU X-XOGHOL TAX-XITAN?

L-apostlu Pietru jiddeskrivi lix-xitan bhala “ljun ighajjat, idur, ifittex lil min jibla” (1 Pietru 5:8). Ix-xitan tabilhaqq ifittex biex jidhol fil-qlub u fir-ruh ta’ rġiel u nisa u jiehu possessjoni ta’ hajjithom. Imma din “il-possessjoni tad-demonji” m’ghandha x’taqsam xejn ma’ iġsma minfuha, sodod jittajjru, xugamani jaqbd, jew skieken itiru, kliem hazin u dagha. Dan ghandu x’jaqsam mad-dnub!

L-apostlu Pawlu jaghti deskrizzjoni qawwija tax-xoghol reali tax-xitan f’Galatin 5:19-21. Hemm huwa jsemmi sbatax “egħmejjel tal-ġisem”, li huma: zina, adulterju, faħx, tbaħrid, idolatrija, seher, mibegħda, ġlied, ġelosija, għadab, ambizzjoni, firda, ereżija, għira, qtil, sokor, u xalar. U mbagħad hu jaghlaq dik il-lista bil-frazi “u hwejjeg bħal dawn.” Seher hija l-prattika tal-ħazen minn shaħar, jew nies li *jissopponu* li kienu ġew mogħtija setgħa jew setgħa mibjuha mid-demonju(i). Xogħol mhux żbaljat tax-xitan huwa li ġgiegħel, tinganna, jew thajjar lil irġiel u nisa biex jikkommettu d-dnub. Dan hu dak kollu li dwaru huwa l-Evangelju. U dak huwa li l-knisja suppost għandha tikkumbatti.

Il-periklu tal-film *L-Eżorcista (The Exorcist)* huwa li dan juri l-ħazen u x-xogħol tax-xitan bhala li huma fiżiċi u ’l fuq mill-kontroll ta’ dik il-persuna li tkun maħkuma. Ix-xogħol reali tax-xitan huwa l-attakk fuq ir-ruh tal-bniedem. Jintqal lilna: “*Ieqfulu lix-xitan, u hu jahrab minnkom*” (Ġakbu 4:7). Ix-xitan huwa qawwa li wieħed jista’ jirrezistiha, jista’ jieqaflu jekk hu-

wa jhaddan il-grazzja ta' Alla bil-fidi u s-sottomissjoni. Dan juri li x-xitan ma jistax jahkem persuna bilfors ghalieq jekk dik il-persuna tieqaflu dan m'ghandu l-ebda sahha!

XI NGHIDU DWAR ILLUM?

Xi nghidu dwar illum? Ghadhom id-demonji jghammru fl-igisma tan-nies? Huma n-nies ippossessati jew mahkuma mid-demonju? Jidhol id-demonju nnif-su fin-nies u jittantahom u jmexxihom fit-triq il-hazina? Il-possessjoni tad-demonju grat qabel iz-zmien Kristjan ta' l-istorja Lhudija?

X'tghid il-Bibbja? Dak kollu li ahna nistghu nkunu nafu u nemmnu huwa dak li Alla, permezz tal-Kelma Tieghu kien lest li jirrivela ghalina (Rumani 10:17).

Il-hwejjeg li mhumieq irrivelatli lilna mhumieq mehtiega ghalina li nkunu nafuhom; dawn ghandhom jibqghu mohbija fil-postijiet ta' l-gharfien Divin (De-wteronomju 29:29). L-appostlu Pawlu kiteb li ahna ghandna nkunu "sempliċi ghal dak li hu hazin" (Rumani 16:19) u biex "inwarrbu kull xorta ta' hazen" (1 Tessalonikin 5:22). Mhuwiew ta' profitt ghall-bniedem li jidhol fil-fond tal-misteri tal-hazen li ma kinux irrivelatli fil-Kelma ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa.

Id-demonju hu reali (1 Pietru 5:8). Hu jittantana (1 Korintin 10:13); huwa ttanta lil Gesu biex jaghmel il-hazen (Matthew 4:1-11).

Imma xi nghidu dwar l-ezorċizmu? Irid il-Mulej din il-prattika illum? Jaghti l-Mulej LILNA struzzjoni biex inkeccu d-demonji 'l barra min-nies? Jekk iva, KIF? Fejn huma l-istruzzjonijiet? MIRAKLI!!! Imma,

dawn spicċaw. Huma serwev l-iskop tagħhom (1 Korintin 10:8-10). L-iskop tal-mirakli kien prova tal-messaġġ ta' l-Evangēlju qabel ma dan kien miktub fil-Bibbja Mqaddsa. Issa, aħna għandna l-KELMA fil-Bibbja. Il-mirakli mhumiex aktar meħtieġa—lanqas eżerċitati llum mill-poplu tal-Mulej. L-eżorċizmu llum jista' jkun ipprattikat mill-poplu tal-Mulej biss permezz tat-tagħlim tal-Kelma u li tħobb lill-midneb sakemm il-mitluf ikun mimli b'Ġesù u jehles lill-nnifsu minn dnubietu f'ubbidjenza lejn l-Evangēlju (Atti 2:38; 2 Korintin 5:17).

XI MISTOQSIJET U TWEĠIBIET DWAR ID-DEMONOLOĠJA U L-EŻORĊIZMU

1. Ghaliex huwa importanti li “l-aġenzija hielsa morali” tal-bniedem ma tkunx imfixkla?

Tweġiba: L'iskop ta' Alla f'li ħalaq lill-bniedem ikun meqrud. Il-bniedem għandu jkun hieles biex jagħzel u biex jerfa' l-konsegwenzi ta' l-għażliet tiegħu. Inkella aħna nsiru pupi mekkaniċi bl-ebda xebħ li nkunu fix-xbieha ta' Alla.

2. Ghaliex Alla jħalli lid-demonji jeżistu?

Tweġiba: L-ewwel fost kollox, biex juri l-qawwa totali ta' Kristu fuq il-qawwiet *kollha*—fiziċi, mhux fiziċi u meta-fiziċi. It-tieni, dan kien biex jipprovdi lill-bniedem b'għażla halli b'hekk il-mirakli ta' Kristu ma jaħkmux lin-nies ta' dak iż-żmien u jeqirdu l-aġen-zija hielsa tagħhom. Dan hu ghaliex id-demonji ma jinsabux fit-Testment il-Qadim jew fid-dinja tal-lum.

3. Huwa l-iskop ta' din il-kitba tiegħi biex nghid li nies ma jistgħux ikunu kkontrollati minn Satana?

Twegħiba: L-iskop huwa biss biex nuri li persuna tagħti lilha nfisha lil Satana hija haġa **volontarja**, li hija tista' tkun miġjuba lura, u mhux ix-xorta ta' fenomenu li ahna naqraw dwaru fil-każi Bibliċi tad-demonologija u eżorċizmu.

4. X'kuntrast jezisti bejn il-metodi uzati fl-eżorċizmu fil-Bibbja, u dawk magħmula llum?

Twegħiba: a) Hin—f'daqqa wahda fil-Bibbja—siegħat għall-gimghat u aktar illum. Metodu—kmand kontra ritwal tal-lum. Setgħa—għal kollox fuq l-awtorità ta' Kristu fil-Bibbja—kredenzjali umani enfasizzati llum.

5. X'karatteristiċi kellhom in-nies maħkuma mid-demonju fil-Bibbja li jidhru u huma mifhuma bħala naturali llum?

Twegħiba: Konvulzjonijiet kif jidhru fl-epilessija. Nuqqas ta' dawl li jista' jkun fiżikament jew psikoloġikament. Nuqqas ta' smiegh jista' jkun fiżiku jew ikkawżat psikoloġikament.

6. X'xebh hemm bejn demonologija u eżorċizmu, u l-kustjoni kollha tal-mirakli?

Twegħiba: Iz-żewġ fenomeni kienu maħsuba biex iwettqu skop li llum m'għadux validu.

7. Kien Ġob maħkum jew ippossessat mid-demonju?

Twegħiba: Le! Satana haqar lil Ġob, imma hu qatt ma kien jista' li jikkontrolla dak li Ġob għamel. Ġob sata'

“sehet lil Alla u miet” kif il-mara tiegħu hegġitu biex jagħmel.”

8. X'wegħdiet huma mogħtija li huma inkompat-tibbli mal-possessjoni tad-demonji?

Twegħiba: Ieqaf lix-xitan u hu jahrab minnek (Ġakbu 4:7). Alla jipprovdi triq ta' kif tehles (1 Korintin 10: 13). Satana qieghed marbut b'katina (Rivelazzjoni 20: 1, 2). Ġesù kien imġarrab bħalna f'kollox (Lhud 4:15).

9. Għaliex nies jistqarru li jkunu maħkuma mid-demonji?

Twegħiba: F'xi kazi, huma jkunu sinċerament megħ-luba għal kollox bil-hajja u l-problemi tagħha. F'xi kazi ohra, huma ma jkunux iridu li jkunu responsabbli għal dak li jkunu għamlu. Waqt li f'xi kazi ohra, huma jkunu meħudin għal kollox emozzjonalment minn oh-rajn f'li jemmnu li huma fil-bżonn ta' għajjnuna speċ-jali, jiġifieri, għajjnuna minn ezorċista.

KIF “TEŻORĊITA” D-DNUB MINN HAJTEK

Għaraf li inti dnibt u l-bżonn tiegħek għal Alla. Aqra *Rumani 3:23*; *Mattew 1:21*. Tgħallem ir-rieda ta' Alla billi taqra jew tisma' l-Kelma Tiegħu. L-Evan-ġelju huwa l-aħbar it-tajba tal-maħfra permezz tad-demm ta' Ġesù. Aqra *Rumani 1:16*; *Rumani 10:17*; *Ġwanni 6:45*. Emmen f'Ġesù Kristu bhala l-Iben ta' Alla. Kristu Hu l-unika triq għal Alla. Aqra *Atti 4:12*; *Lhud 11:6*; *Mark 16:16*; *Ġwanni 8:24*.

Ghalkemm il-fidi hija necessarja, fidi wehida ma tistax issalva barra mill-ubbidjenza. Aqra *Ġakbu 2:17-26*; *Lhud 5:9*. Idde-termina biex iddur mid-dnub u ċcedi hajtek lil Kristu. L-indiema hija haġa li ma tistax tghaddi minghajrha. Aqra *Luqa 13:3*; *Atti 2:38*; *17:30*. Stqarr lil Kristu bhala l-Iben ta' Alla. Stqarr b'fommok fil-prezenza ta' xhieda. Aqra *Mattew 10:32*; *Rumani 10:9-10*. Billi b'hekk int tkun mitt ghad-dnub, idfen il-bniedem il-qadim fl-ilmijiet tal-magħmudija għall-maħfra tad-dnubiet kollha tal-passat. Aqra *Rumani 6:3-4,16-17*; *Mark 16:15-16*; *Atti 2:38*; *1 Pietru 3:21*; *Atti 10:48*.

Alla, bil-grazzja u l-hniena Tiegħu, u hekk kif int tkompli ghalkollox l-ubbidjenza tiegħek għall-Evanġelju kif muri fuq, wiegħed dawn il-barkiet: Maħfra tad-dnubiet (*Atti 2:38*; *Atti 22:16*). Dhul fi Kristu (*Galatin 3:26-27*; *Rumani 6:3-4*; *Efessin 1:3*). Dhul fil-knisja ta' Kristu, il-ġisem Tiegħu. (*Kolossin 1:18*; *1 Korintin 12:12-13*; *Atti 2:47*). Dhul fil-familja ta' Alla; Hu l-Missier, int l-iben jew il-bint (*Galatin 3:26-27*). Il-privileġġ tat-talb permezz ta' Kristu (*Atti 2:42*; *1 Timotju 2:5*; *Lhud 4:14-16*). Il-privileġġ ta' l-Ikla tal-Mulej fl-ewwel jum tal-ġimgha (*Atti 20:7*). It-tama ta' dar fis-smewwiet wara l-mewt (*2 Pietru 1:1-11*).

Naghlaq bi kliem il-Mulej Innifsu dwar dan is-suġġett fejn qal:

“Mhux kull min ighidli, ‘Mulej, Mulej,’ jidhol fis-saltna tas-smewwiet, iżda min jagħmel ir-rieda ta' Missieri li hu fis-smewwiet! F'dak il-jum ikun hemm

ħafna li jgħiduli, ‘Mulej, Mulej, mhux f’ismek ħabbarna ahna? *U mhux f’ismek keċċejna d-demonji u f’ismek għamilna ħafna mirakli?* Imbagħad jien ngħidilhom, ‘Lilkom qatt ma kont naf-kom! Warrbu minn quddiemi, *intom li tagħmlu l-ħażen!*’ (Matthew 7:21-23).

Dan juri ċar li llum dawn il-ħwejjeg spiċċaw kemm l-eżorċizmu kif ukoll il-mirakli għaliex kieku l-Mulej ma kienx jgħid dan il-kliem! U jekk xi ħadd ma jaqbilx ma’ dan, mhux lili għandu jwieġeb imma lill-Mulej għaliex kien Hu li qalu dan il-kliem u mhux jien!

SATANA **(Ir-raba’ parti)**

Fil-Bibbja Satana huwa msemmi ħafna drabi—xi kultant bl-isem ta’ Satana u f’xi drabi ohra b’ħafna ismijiet ohra. Hemm raġuni tajba għaliex l-Iskrittura turi lil Satana b’ħafna modi u ismijiet. Jekk ahna għandna nieqfu lil għadu. Ahna għandna nkunu nafu

sewwa dwaru. Il-Bibbja li hija l-Kelma ta' Alla tagħtina l-inf-ormazzjoni kollha li aħna neħtiegu biex ikollna stam-pa ċara ta' l-origini, il-karattru u d-destin ta' Satana.

Ġesù qal mhux hazin dwar Satana. Halli naraw x'qal Ġesù dwar Satana.

A.

1. Ġesù sejjahlu “l-ghadu” – “*U l-ghadu li zeragħha huwa x-xitan*” (Matthew 13:39).
2. Ġesù sejjahlu wkoll “il-Hazin” – “*Is-sikrana huma wlied il-Hazin*” (Matthew 13:38).
3. Il-Princep ta' din id-dinja – “*Il-ġudizzju ta' din id-dinja qieghed isir issa. Issa se jtkецċa l-princep ta' din id-dinja. U meta nintrefa' 'l fuq mill-art, jiena nigbed il-bnedmin kollha lejja*” (Ġwanni 12:31-32).
4. Ġesù sejjahlu “qattiel, giddieb, u missier il-gideb – “*Intom ġejjin minn missierkom, li hu x-xitan, u x-xewqat ta' missierkom tridu tagħmlu. U dak kien qattiel sa mill-bidu, u qatt ma żamm mal-verità, għax il-verità ma tinsabx fih. Meta jigdeb, ikun qieghed jitkellem talli hu, għax dak giddieb u missier il-gideb*” (Ġwanni 8:44).
5. Ġesù qal li rah jaqa' bħal berqa mis-sema – “*Iva, jien kont narax lix-Xitan jaqa' bħal berqa mis-sema*” (Luqa 10:18).
6. Ġesù wkoll qal li hu għandu saltna — “*Mela jekk ix-xitan ikeċċi x-xitan, igib firda fih*

innifsu; għalhekk kif se żżomm wieqfa s-saltna tiegħu?” (Matthew 12:26).

7. Qal ukoll li x-xitan jisraq il-Kelma mis-sem-miegħa – “*Kull min jisma’ l-kelma tas-saltna u ma jifhimhiex, jersaq il-**Hażin u jisraq**lu dak li jkun inżera’ f’ qalbu...*” (Matthew 13:19).
8. Ġesù qal dwar ix-Xitan li hu rabat mara għal tmintax-il sena – “*U mela għax illum is-Sibt, din il-mara, bint Abraham, ma kellhiex tinħall mill-irbit li fih ix-xitan ilu jżommha għal tmintax-il sena **shah**?*” (Luqa 13:16).
9. Ġesù qal ukoll lix-xitan xtaq li jieħu Il Pietru: “*Xmun, Xmun! Ara, **ix-xitan** riedkom f’idejeh biex iġhaddikom mill-**għarbiel** bhall-qamh imma jiena tlabt għalik, biex il-fidi tiegħek ma tigix nieqsa...*” (Luqa 22:31).
10. Ġesù jghidilna lix-xitan ghandu l-angli tiegħu – “*Imbagħad jghid ukoll lil dawk ta’ fuq ix-xellug, ‘Morru minn quddiemni mishutin, fin-nar ta’ dejjem li thejja għax-xitan u għal l-angli **shabu**’*” (25:41).

B.

Il-Bibbja turi lil Satana bhala:

11. It-Tentatur – “*U resaq **it-tentatur** u qallu: ‘Jekk inti Bin Alla, ordna li dan il-**gebel** isir **hobz**’*” (Matthew 4:3).
12. Il-Prinċep tad-demonji – “*Imma l-Farizej, meta semgħu hekk, qalu: ‘Dan mhux hliet bis-sahha ta’ **Beghelżebul, il-Prinċep tad-demonji**, li qie-*

ghed ikeċċi d-demonji” (Matthew 9:34; 12:24; Mark 3:22; Luqa 11:15).

13. L-ghajn tal-possessjoni tad-demonji – (Ara Matthew 12:22-29; Luqa 11:14-23).
14. Li hu poġġa t-tradiment fil-qalb ta' Ġuda – *“Kienu qegħdin għal l-ikla. **Ix-xitan** kien ġa webbel lil Ġuda ta' Xmun l-Iskarjota u dahħallu f'rasu li jittradih...Ġuda ha l-bieċċa hobż u dahal fih ix-xitan”* (Ġwanni 13:2, 7).
15. Li hu jaqleb l-Iskrittura – *“Izda Ġesù wieġbu: ‘Hemm miktub: Il-bniedem mhux bil-hobż biss jghix, izda b’kull kelma li toħroġ minn fomm Alla’”* (Matthew 4:4; Luqa 4:10-11).
16. Li hu l-alla ta' din id-dinja – *“Dawk li **l-alla ta' din id-dinja** dallmilhom il-mohħ tagħhom nieqes mill-fidi, biex ma jarawx jiddi d-dawl ta' l-Evangellju gloriuż ta' Kristu, li hu x-xbieha ta' Alla”* (2 Korintin 4:4).
17. Li l-prinċep tas-saltna ta' l-ajru – *“Intom li kontu mejtin bi dñubietkom u ħtijietkom, skond il-prinċipji ta' din id-dinja, skond **il-prinċep tal-hakma ta' l-ajru**, ta' l-ispirtu li bħalissa qiegħed jahdem fost dawk li ma jisimghux...”* (Efesin 2:1-2).
18. Li jibdel lilu nnfisu f'anglu tad-dawl – *“Mhux għageb għas Satana stess **jitbiddel f'anglu tad-dawl**”* (2 Korintin 11:14).

19. Li hu l-ghadu tagħna – “*Kunu meqjusa u għassu. L-ghadu tagħkom ix-xitan qisu ljun ighajjat, idu u jfittex 'il min sa jibla'” (1 Pietru 5:8).*
20. Li hu l-qarrieq tad-dinja kollha – “*U gie mwadd-ab id-dragun il-kbir, is-serp tal-qedem, li hu msejjah id-demonju u x-xitan, il-qarrieq tad-dinja kollha...*” (Rivelazzjoni 20:3, 8, 10).
21. Li hu jahrab jekk tiqafli – “*Mela oqoghdu għarrieda ta' Alla. Ieqfulu lix-xitan, u hu jahrab minnkom” (Ġakbu 4:7).*
22. Li hu kkaġuna x-xewka f'ġisem l-appostlu Pawlu – “*U li ma mmurx nintefah bija nnifsi minhabba fil-kobor tar-rivelazzjonijiet, tqegħditli xewka f'ġismi, messaggiera tax-xitan, biex toqghod tniggizni halli ma nintefahx” (2 Korintin 12:7).*
23. Li fixkel il-pjanijiet missjunari ta' l-appostlu Pawlu – “*Għallhekk ridna niġu għandkom, jien, Pawlu, għal darba darbtejn; imma x-xitan fixkilna” (1 Tessalonikin 2:18).*
24. Ikkaguna lil Hananija biex jigdeb – “*Imma Pietru qallu: 'Hananija, dan kif hallejt lil Satana jidhollok f'qalbek biex gdibt lil l-Ispirtu s-Santu ...'” (Atti 5:3).*
25. Li hu dallam il-moħħ ta' dawk li ma jemmnux – “*Dawk li l-alla ta' din id-dinja dallmilhom il-moħħ tagħhom nieqes mill-fidi, biex ma jarawx jiddi d-dawl ta' l-Evangelju glorjuż ta' Kristu, li hu x-xbieha ta' Alla” (2 Korintin 4:4).*

26. Ghalliema foloz huma sinagoga tax-Xitan – “*Jiena naf it-tahbit u l-faqar tieghek, ghad li inti ghani; u naf kemm jinfamawk dawk li jghidu li huma Lhud minghajr ma huma, meta huma **sinagoga tax-Xitan***” (Rivelazzjoni 2:9; 3:9).
27. Li hu l-ispirtu ta’ l-apostasija u jista’ jipproduci mirakli foloz – “*Il-Hazin ghad jigi bil-qawwa tax-xitan, u **jagħmel kull xorta ta’ mirakli u sinjali u għegubijiet foloz**, u jinqeda b’kull xorta ta’ qerq u hażen fuq dawk li huma ikkundannati għall-qerda għax ma emmnux u ma habbewx u ma laqghux il-verità biex isalvaw ruħhom*” (2 Tessalonikin 2:9-10).
28. Li hu qisu ljun ighajjat, idur u jfittex ’il min se jibla’ izda jkun imrazzan permezz tal-fidi – “*Kunu meqjusa u għassu. L-ghadu tagħkom **ix-xitan qisu ljun ighajjat**, idu u jfittex ’il min sa jibla’. Iqfulu, **shah fil-fidi***” (1 Pietru 5:8).
29. Li hu malizzjuż, iqarraq – “*Ilbsu l-armatura ta’ Alla biex tkunu tifiġħu tieqfu **għat-tnassis tax-xitan***” (Efesin 6:11).
30. Li hu l-ispirtu li jaħdem fid-dużubbidjenti – “*Intom li kontu mejtin fi dñubietkom u htijietkom, skond il-principji ta’ din id-dinja, skond il-princep tas-saltna ta’ l-ajru, ta’ l-ispirtu li bħall-issa qiegħed jaħdem fost dawk **li ma jisim-ghux...***” (Efesin 1:1-2).

31. Hu kien li wassal lil David biex jidneb – “*U Satana qam għal Izrael, u ghewa lil David biex ighodd lil Izrael*” (1 Kronaki 21:1).
32. Hu kien li kkawża l-inkwiet ta’ Ġob – (Ġob 1: 7—2:10)
33. Hu kien l-avversarju ta’ Ġozwè – (Żakkarija 3:1-9)
34. Hu jieħu vantaġġ mill-Kristjan – “*Meta intom tahfru lil xi hadd, nahfirlu jiena wkoll. Meta jien nahfer—jekk hfirt xi haġa—hfirtha minhabba fi-kom quddiem Kristu, biex ma jegħlibnix ix-xitan, għax nafu x’inhuma l-hsibijiet tiegħu*” (2 Kor-intin 2:10-11).
35. Nies hżiena huma l-ulied tiegħu – “*Izda min jagħmel id-dnub ġej mix-xitan, għax ix-xitan dineb sa mill-bidu. Kien għalhekk li deher l-Iben ta’ Alla, biex ihott kull ma għamel ix-xitan. Kull min huwa mwieled minn Alla ma jagħmilx dnub, għax iż-żerriegħa ta’ Alla tibqa’ fih; ma jistax jidneb, hu, li hu mwieled minn Alla. F’dan jidhru min huma wlied Alla u min huma wlied ix-xitan: għax min ma jagħmilx il-ġustizzja mhuiwix minn Alla, anqas minn ma jhobbx lil huh*” (1 Ġwanni 3:8-10).

Hemm tassew Xitan? Il-lingwa ta’ Ġesù ċertament li tindika t-twemmin Tiegħu stess fl-eżistenza ta’ xitan personali. Ġesù kien jaf dwar xhiex kien qiegħed jitkellem. Kieku Ġesù kien qiegħed sempliciment iservi Lilu Nnifsu skond l-iżball

popolari, il-Kliem Tiegħu Nnifsu mhux rivellazzjoni tal-verità, għax min, imbagħad ikun jista' jifhem u jara bejn il-verità tassew li hu qiegħed jimmira biex iġhallem u l-iżball li Hu qiegħed jikkellem dwar bħallikieku dan kien verità?

IL-HAFNA ISMIJET TIEGĦU

Satana għandu hafna suriet li jinheba warajhom, li huwa għaliex ahna kultant niskantaw bil-hafna ismijiet li l-Bibbja tagħtina għalih. Hemm madwar tlieta-u tletin isem mogħtija lil Satana.

Żewġ ismijiet huma l-aktar ismijiet popolari li huma mogħtija lil fl-Iskrittura:

- **Satana** – (Ġob 1:6-12; 2:1-7; Żakkarija 3:1-2; Matthew 4:10; 12:26; 16:23; Mark 1:13; 3:23, 26; 4:15; 8:33; Luqa 10:18; 11:18; 13:16; 22:3, 31; Ġwanni 13:27; Atti 5:3; 26:18; Rumani 16:20; 1 Korintin 5:5; 7:5; 2 Korintin 2:11; 11:14; 12:7; 1 Tessalonikin 2:18; 2 Tessalonikin 2:9; 1 Timotju 2:20; 5:15; Rivelazzjoni 2:9, 13, 24; 12:9; 20:2, 7).
- **Ix-xitan** – (Matthew 4:1, 5, 8, 11; Matthew 13:39; 25:41; Luqa 4:2-3, 5, 9, 13; 8:12; Ġwanni 8:44; 13:2; Atti 10:13:10; Efesin 4:27; 6:11; 1 Timotju 3:6-7; 2 Timotju 2:26; Lhud 2:14; Ġakbu 3:15; 4:7; 1 Pietru 5:8; 1 Ġwanni 3:8, 10; Ġuda 9; Rivelazzjoni 2:10; 12:9, 12; 20:2, 10).
- Xi verżjonijiet tal-Bibbja, bil-Malti kif ukoll bl-Ingliż, jużaw il-kelma “xjaten” (devils) fil-plural f’Ġakbu 2:19 (xjaten) u versi oħrajn imma

dan huwa żball għaliex “xitan” hemm *wiehed* biss, u l-kelma għandha tkun “demonji” jew “demonju” kif insibu fit-2 Korintin 10:20-21, li huma l-messaġġiera tax-xitan li hu Satana!

Satana hu magħruf ukoll b’dan l-ismijiet “propri”:

- **Abaddon** – (Rivelazzjoni 9:11)
- **Apolljon** – Qerriedi – (Rivelazzjoni 9:11)
- **Beghelzebul** – (Matthew 10:25; 12:24; Mark 3:22; Luqa 11:15, 18-19)
- **Beljal** – Letteralment: “ma jiswa’ għal xejn” – (2 Korintin 6:15)
- **Liwjatan** – (Isaija 27:1)

F’bosta każi, Satana hu mogħti l-ismijiet ta’ annimali jew kreaturi:

- **Is-serp** – (Ġenesi 3:1-2, 4, 13-14; 2 Korintin 11:3; Rivelazzjoni 12:9, 14-15)
- **Is-serp tal-qedem** – (Rivelazzjoni 12:9; 20:2).
- **Is-serp hafif** – (Isaija 27:1)
- **Is-serp imaghwweg** – (Isaija 27:1)
- **Id-dragun** – (Rivelazzjoni 12:4, 7, 13, 16-17; 20:2)
- **Dragun kbir ahmar** – (Rivelazzjoni 12:3)
- **Id-dragun il-kbir** – (Rivelazzjoni 12:9)
- **Il-mostru tal-baħar** – (Isaija 27:1)
- **Il-lupu** – (Ġwanni 10:12)

Xi whud mill-ismijiet deskrittivi tiegħu jagħtu għar-fien fis-setgħa tiegħu:

- **Anglu ta’ l-Abbissi** – (Rivelazzjoni 9:11)

- **L-alla ta' dan iż-żmien** – (2 Korintin 4:4)
- **Il-prinċep tad-demonji** – (Mattew 9:34; 12:24; Mark 3:22; Luqa 11:15).

Ukoll hawn tajjeb li nerġa' nfakkar li l-verżjoni-jiet tal-Bibbja bil-Malti f'dawn l-Iskritturi koll-ha jgħibu, b'mod żbaljat, “xjaten” jew “xitan” flok “demonji” jew “demonju.” **Il-prinċep ta' din id-dinja** (Ġwanni 12:31; 14:30; 16:11)

- **Il-prinċep tas-saltna ta' l-ajru** (Efesin 2:2)

Ismijiet deskrittivi oħra jagħtu għarfien fil-karattru tie-għu (jew nuqqas fih):

- **Ix-xellej ta' hutna** (Rivelazzjoni 12:10)
- **L-għadu** – (Mattew 13:39; Luqa 10:19; 1 Timotju 5:14)
- **L-għadu tiegħek** – (1 Pietru 5:8)
- **Giddieb** – (Ġwanni 8:44)
- **Il-missier tal-gideb** – (Ġwanni 8:44)
- **Il-ħażin [bla liġi]** – (2 Tessalonikin 2:8-9)
- **Qattiel** – (Ġwanni 8:44)
- **It-tentatur** – (Mattew 4:3; 1 Tessalonikin 3:5)
- **Il-halliel** – (Ġwanni 10:10)

Imma, forsi hemm isem wiehed li jgħbor fih dak kollu li huwa hu:

- **Il-ħażin** – (Mattew 5:37; 6:13; 13:19, 38; Ġwanni 17:15; Efesin 6:16; 2 Tessalonikin 3:3; 1 Ġwanni 5:18-19)

IS-SETGHA TA' SATANA (Il-hames parti)

1. **2 Korintin 11:13-15** – “*Dawn l-appostli foloz, haddiema qarrieqa, ibiddu lilhom infushom f'appostli ta' Kristu. Mhux għageb, għax **Satana stess jitbiddel f'anglu tad-dawl**. Mhix xi haġa kbira, mela, jekk il-qaddejja tiegħu jitbiddlulek bhallikieku kienu qaddejja tal-ġustizzja. Izda tmiemhom ikun skond għemilhom.*”
2. **2 Tessalonikin 2:9-12** – “*Il-Hażin għad jiġi bil-qawwa tax-xitan, u jagħmel **kull xorta ta' mirakli u sinjali u għegubijiet foloz**, u jinqeda **b'kull xorta ta' qerq u hażen fuq dawk li huma ikkundannati għall-qerda għax ma emmnux u ma habbewx u ma laqghux il-verità biex isalvaw ruħhom**. Għalhekk Alla qed jibagħtilhom kontrihom qawwa qarrieqa biex jemmnu l-gideb, halli b'hekk dawk kollha li ma jemmnux il-verità, imma jogħgobhom il-ħażen, ikunu ikkundannati.*”
3. **Mattew 24:24** – “*Għax għad jitfaċċaw hafna messijiet foloz u profeti foloz, u jibdew jagħmlu sinjali kbar u għegubijiet biex iqarrqu, jekk jista' jkun, imqar bil-maħturin.*”
4. **Mattew 7:21-23** – “*Lilkom qatt ma kont nafkom! Warrbu minn quddiemi, intom li tagħmlu l-ħażen.*”
5. **Ġakbu 4:7** – “*Mela oqogħdu għar-rieda ta' Alla. Ieqfu lix-xitan, u hu jahrab minnkom.*” – **Kif?**
6. **Efesin 6:10-18** – (aqra għat-tweġiba).
 - a. Pawlu jsejjaħ lil Satana bħala “l-alla ta' din id-dinja”:

- b. **2 Korintin 4:3-4** – “*Jekk imbagħad l-Evangelju tagħna jibqa’ mistur, jibqa’ mistur għal dawk li jintilfu; dawk li l-**alla** ta’ din id-dinja dallmilhom il-mohħ tagħhom nieqes mill-fidi, biex ma jarawx jiddi d-dawl ta’ l-Evangelju glorjuż ta’ Kristu, li hu xbieha ta’ **Alla**.*”
- c. **Efesin 2:1-2** – “*Intom li kontu mejtin bi dñubietkom u htijietkom, skond il-prinċipji ta’ din id-dinja; **skond il-kap tas-saltna ta’ l-ajru**, ta’ l-ispirtu li bħalissa qieghed jahdem fost dawk li ma jisimghux....*”
36. **1 Pietru 5:8-9** – “*Kunu meqjusa u għassu. L-għadu tagħkom ix-xitan qisu ljun ighajjat, idur u jfittex ’il min sa jibla’. Iqfulu, **shah fil-fidi**.*”
37. **Ġuda 6** – “*U lil dawk l-anġli li ma beżghux għal posthom u telqu mnejn kienu jghammru, huwa zammhom **marbuta** għal dejjem f’qiegh id-dlamijiet għall-ħaqq tal-jum il-kbir.*”
38. **2 Pietru 2:4** – “*Jekk Alla ma ħafirhiex lil l-anġli li dinbu, imma tafagħhom fil-ħofor mudlama ta’ l-infern biex hemm jinzammu sa jum il-ġudizzju.*”

Xi nghidu dwar Satana?

39. **Ġwanni 12:31** – “*Il-**ġudizzju** ta’ din id-dinja qieghed isir issa. Issa se jitkeċċa l-prinċep ta’ din id-dinja.*”
40. **Ġwanni 16:1-11** – v. 11 – “*Il-**ġudizzju**, filli l-prinċep ta’ din id-dinja huwa **ġa** ikkundannat.*”

- a. “*ġa*” għaliex il-ġudizzju qiegħed isir **issa!**
41. **Lhud 2:10-18** – v. 14, 15 – “*Billi l-ulied għandhom l-istess demm u ġisem, Ġesù wkoll bl-istess mod sar bħalhom, biex **b’ mewtu jeqred is-setgħa ta’ dak li kellu l-mewt f’ idejh, jiġifieri x-xitan**. U jehles ’il dawk kollha li, minħabba fil-biza’ tal-mewt, kienu mjastrin għal għomorhom kollu.*”
42. **Kolossin 2:13-15** – “*Kontu mejta minħabba dñubietkom u għax ma kellkomx iċ-ċirkonċizzjoni f’ ġisimkom; inma issa Alla takom il-ħajja flimkien ma’ Kristu: ħafrilna dñubietna kollha. Hassar il-kont tad-dejn li kellna bl-obbligj li kien hemm kontrina; neħħieh min-nofs u sammru mas-salib. Neżża’ l-prinċipati u s-setgħat, u għamel wirja minnhom quddiem id-dinja, u karkarhom warajh fit-trijonf tiegħu bi Kristu*” (ara 1 Korintin 15:54-57).
43. **Mattew 12:22-29** – (v. 29) – “*U kif jista’ wieħed jidhol fid-dar ta’ bniedem b’ saħħtu u jaħtaflu ġidu **jekk qabel ma jkunx rabtu**? U hekk imbagħad id-dar jaħtafhielu żgur.*”
- Ġesù dahal fid-dar ta’ Satana (ir-raġel b’ saħħtu) u keċċa xitan.
 - B’ hekk wera li **HU RABAT LIL-SATANA**.
 - Illum Satana jinsab marbut u llimitat.
 - L-istess kif wieħed ikollu kelb għal bidu l-kelb ikun mingħajr iċ-ċinga jiġri fejn irid imma wara sidu jorbtu biċ-ċinga u l-kelb

ikun illimitat fil-giri tieghu skond it-tul tač-
cinga.

e. Hekk ukoll Satana hu llimitat.

12. **Rivelazzjoni 20:1-2** – *“U rajt niezzeł mis-sema anġlu, bil-muftieħ tal-bir bla qieġħ u katina kbira f’idu. U huwa qabad id-dragun, is-serp tal-qedem, li hu d-Demonju u Xitan, u rabtu għal elf sena, u waddbu fil-bir bla qieġħ, li mbagħad għalqu fuqu u ssiġillah biex ma jqarraqx iżjed bil-ġnus sa ma jintemmu l-elf sena. Wara dawn imbagħad ikun meħtieġ li jinhall għal ftit taż-żmien.”*
13. **Rivelazzjoni 10:7-10 = 1 Kor. 15:51-58.**

SATANA DIĠA’ TILF IL-GWERRA TIEGĦU KONTRA ALLA

(Is-sitt parti)

A. Satana mhuwiex “kreatura hamra, b’denb twil, bil-qrun, iżomm furkettun” – 2 Korintin 11:14

B. Id-dinja midinba hija d-dominju ta’ Satana – (Ġob 1:7; 1 Pietru 5:8)

- Hakkien ta’ din id-dinja tal-ħażen – (Ġwanni 12:31; 14: 30; 16:11)
- Prinċep tal-qawwa ta’ l-ajru – (Efesin 2:2)
- L-alla ta’ din id-dinja – (2 Korintin 4:4)
- Hu jwiegħed lid-dinja lil dawk li jobduh – (Mat-tew 4:8-9)
- Id-dominju tiegħu huwa dinja midinba taħt setgħa ħażina – (1 Ġwanni 5:19)
- Alla Hu aktar setgħan minn Satana – (1 Ġwanni 4:4 – “akbar hu Dak...”)
- Satana jahkem id-dinja permezz tal-qerq u d-dnub, mhux leġittament minn Alla – (Rivelazzjoni 12:9)

Ċ. Il-Gwerra ta’ Satana kontra Alla hija għal dominju jew drittijiet ta’ proprjetà tar-ruh tiegħek!

- Satana jirbaħ lir-ruh tiegħek l-ewwel darba li inti tidneb!
- Alla xtrana minn Satana bid-demmm – (1 Korintin 6:20; 7:23; Atti 20:28; 1 Pietru 1:18; 2 Pietru 2:1; Rivelazzjoni 5:9)
- Darba li ahna Kristjani, Satana jidhol fi gwerra magħna jipprova biex ahna nċedu – (Efesin 6: 10-18; 4:27)

- Satana jinsab fi gwerra aktar mal-Kristjani milli ma' dawk li mhumiex Kristjani. Hu jiggieled primarjament ma' dawk li mhumiex tieghu!
- Satana jahdem biex igib lill-Kristjani taht il-kundanna ta' Alla – (2 Korintin 2:11; 1 Pietru 5: 8; Mattew 13:28-29)
- Hu jponggi xbieki mohbija għall-Kristjani – (2 Timotju 2:26; 1 Timotju 3:7)

IL-PASSAT TIEGHU L-ORIGINI TA' SATANA

A. Alla halaq lil Satana:

- Alla huwa l-uniku wiehed li kien jezisti minn dejjem li Hu pprezentat fil-Bibbja. Satana ma kienx jezisti minn dejjem.
- Satana kellu l-bidu ta' l-origini tieghu – (Kolossin 1:16; Ġwanni 1:3; Lhud 1:2)
- Alla Hu l-Missier ta' l-ispirti kollha nkluz ta' Satana – (Efesin 2:2)

B. Kien Satana mahluq tajjeb jew hazin?

- Dak kollu li halaq Alla kien tajjeb – (Ġnesi 1:31). Għalhekk Alla halaq lil Satana tajjeb.
- Kull xorta tipproduci wara x-xorta tagħha: Alla Hu tajjeb għalhekk Hu halaq lil Satana tajjeb.
- Satana, bħal kull kreatura ohra kien jista' jagħzel li jagħmel it-tajjeb jew il-hazin.

Ċ. Indikazzjonijiet tal-waqa' ta' Satana:

- Satana ma *qagħadx* fil-verità – (Ġwanni 8:44)
- Satana *waqa'* fil-kundanna – (1 Timotju 3:6)

- Anġli (demonji) kienu mixhuta f'Post il-Mejtin (Hades) – (2 Pietru 2:4)
- L-anġli (id-demonji) ma żammewx il-post tagħhom...abbandunaw il-post proprju tagħhom... kienu mixhuta l-isfel – (Ġuda 6-7)
- Gwerra fis-smewwiet kontra l-armata ta' Satana vs. Mikiel u l-anġli...Satana mkeċċi 'l barra mis-smewwiet – (Rivelazzjoni 12:7-9)

D. Ix-Xitan mhuwiex “Luċifru”

Isaija 14:12 jsemmi l-isem “Luċifru.” Jiena smajt li dak huwa Satana. Huma Luċifru u Satana wiehed u l-istess? X'inhu l-origini ta' l-isem Luċifru, x'inhu t-tifsira tiegħu, u huwa dan sinonimu għal “Satana”? Hawn huma l-fatti.

Il-kelma “Luċifru” hija wżata darba biss f'Isaija 14:12 fil-Verżjoni Inġliża Re Ġakbu u fil-Verżjoni Awtorizzata maqluba għall-Malti mill-Inġliż minn Karm Żammit. Hija wżata *b'mod żbaljat* ukoll fil-verżjoni Kattolika ta' Knox u wkoll fil-verżjoni Kattolika Douay. F'dan il-vers minn Isaija jintqal hekk:

“Kif waqajt mis-sema, o Luċifru, bin is-sebh! Kif kont maqtuġh għal fuq l-art, int li kont tkaşbar il-ġnus!”

Il-kelma Lhudija tradotta “Luċifru” hija *helel* (jew *heylel*), mill-għerq, *hâlâl*, ifisser “li tiddi” jew “li żżomm id-dawl.” Keil u Delitzsch innutaw[hija] ġġib l-isem tagħha f'lingwi ohra antiki wkoll mid-dawl brillanti tagħha, u hawn hija msejha *ben-shachar* (bin iż-żerniq)...(1982, 7:311). Madankollu, it-tradutturi tal-Verżjoni Re Ġakbu (KJV) ma ttraduċewx *helel* bhala

Luċifru minhabba xi haġa inerenti (li tinsab) fit-terminu Lhudi nnifsu. Minflok, huma sselfu l-isem mit-traduzzjoni tal-Bibbja ta' Ġirolmu (383-405 W.K.) magħruf bhala l-*Vulgat Latin*. Ġirolmu, probabbilment emmen lit-terminu kien qieghed jiddeskrivi l-pjaneta Venus, applika t-terminu Latin "Luċifru" ("jagħti d-dawl") biex ifisser "il-kewkba ta' filghodu" (Venus). Kien biss aktar wara li s-suggeriment origina li Isaija 14:12-20 kien qieghed jitkellem dwar ix-xitan. Event-walment, l-isem Luċifru gie biex ikun sinonimu ma' Satana. Imma huwa Satana "Luċifru"?

Le, hu mhuwiex. Il-kuntest li fih vers 12 joqghod jibda f'vers 4 fejn Alla qal lil Isaija biex "jiehu din il-parabbola kontra s-sultan ta' Babilonja, u tghidlu, 'Ah, kif intemm it-tirann! Kif intemmet kburitu [il-belt tad-deheb]!" Albert Barnes spjega li l-ghadab ta' Alla kien mixghul kontra s-sultan ghaliex il-mexxej "inten-zjona li ma jagħraf ebda superjur la fis-sema u lanqas fl'art, imma fassal li huwa nnifsu u l-ligijiet tieghu ghandhom ikunu meqjusa supremi" (1950, 1:272). Il-ftahira tas-sultan potenti kienet:

"Nitla' sas-smewwiet, 'il fuq mill-kwiekeb ta' Alla. It-tron tieghi ngholli u nghammar fuq il-muntanji ta' laqghat l-allat, fi truf it-tramuntana; Nitla' sa fuq qcacet is-shab, insir nixbah lil Alla l-Gholi" (versi 13:14).

Bhala rizultat tal-kburija tieghu nnifsu s-sultan event-walment kellu jesperjenza kemm il-waqa' tas-saltna

tieghu u t-telfien ta' hajtu—tmjem b'ghajb kbir li hu mfisser f' termini çari u qawwija.

*“Izda int fis-saltna ta' l-imwiet titniz-
zel, f' qiegh il-hofra”* (v. 15).

Il-profeta habbar dan il-kliem lis-sultan li darba kien setghan hafna. U meta s-sultan jinzel fil-qabar etern, dawk maqbuda f'dak il-qasam mohbi izebilhuh billi jghidulu,

*“Hu dan il-bniedem li qalleb id-dinja
ta' taht fuq, li rieghed is-saltniet”* (v.
16).

Is-sultan huwa msemmi bhala “bniedem” (v. 16) li ghandu jmut fil-ghajb u li l-gisem tieghu jkun mahruq, mhux f'sarkofagu (tebut tal-gebel iddekorat) ta' sul-tan, imma f'hofor irriservati ghal dawk kollha mirfusa taht ir-riglejn (versi 19-20). Dud jieklu l-gisem tieghu, u l-qniefed ighaddu minn fuq il-qbar tieghu (versi 11, 23).

Kien f'dan il-kuntest li Isaija rrifera ghas-sultan ta' Babilonja bhala “l-kewkba ta' filghodu” (“iben ta' filghodu”; “bin iz-zerniq”) biex juri l-istatus ta' dak li darba kien jiddi imma issa tbaxxa, li darba kien gholi imma issa tnaqqas ta' dak li qabel kien il-mexxej. Fil-*Kummentarju tal-Bibbja* tieghu, E.M. Zerr osserva li frazijiet bhal dawn kienu “...wzati figurattivament f'dan il-vers biex jissimbolizzaw id-dinjita u l-gmiel kbir tas-sultan ta' Babilonja. Il-tnehhija kompluta tieghu kienet imxebbha ghall-waqa' “tal-kewkba ta' filghodu” (1954, 3:265). Din ix-xorta ta' frazjologija m'ghandiex tkun ta' sorpriza billi “[fit-] Testment il-

Qadim, it-tnehhija ta' qawwiet korrotti nazzjonali spiss hija murija b'tixbihat ta' dawwaliet tas-sema ja-qghu (cf. Isaija 13:10; Eżekjel 32:7), ghalhekk, b'mod tajjeb is-sultan ta' Babilonja huwa mfisser bhala kewkba li qed taqa'" (Jackson, 1987, 23:15).

Imkien ġewwa l-kuntest ta' Isaija 14, iżda, Satana ma huwa muri bhala Luċifru. Fil-fatt, sewwasew il-kontra hu tassew. Fil-kummentarju tiegħu fuq Isaija, Burton Coffman kiteb: "Ahna kuntenti li l-verżjoni (ASV) tagħna thalli barra l-kelma *Luċifru* minn din it-tifsira, ghaliex...Satana ma jidhol xejn f'dan il-passaġġ bhala sugġett" (1990, p. 141). Il-mexxej Babilon-ġan kellu jmut u jkun midfun—destini li l-ebda wiehed ma Satana għandu jgerragh. Is-sultan kien imsejjah "bniedem" (raġel) li l-ġisem tiegħu kellu jkun mikul mid-dud, imma Satana, bhala spirtu, m'għandu ebda ġisem fiżiku. Is-sultan għex u għammar "f'belt tad-deheb" (v. 4), imma Satana huwa s-sultan ta' saltna ta' dlam spiritwali (cf. Efesin 6:12). U l-kumplament.

Il-kuntest ipprezentat f'Isaija 14:4-16 mhux biss ma jurix lil Satana bhala Luċifru, imma attwalment jehodha kontra dan. Kiel u Delitzsch habbru b'mod sod li "Luċifru," bhala sinonimu, "huwa wiehed addattat u xieraq għas-sultan ta' Babilonja, minhabba d-data bikrija tal-kultura ta' Babilonja, li laħqet lura sas-sebħ griż ta' l-ewwel żminijiet, u wkoll minhabba l-karattru predominanti astroloġiku tiegħu" (1982, p. 312). Huwa mbagħad ikkonkludew b'mod korrett li "Luċifru, bhala isem mogħti lix-xitan, kien meħud minn dan il-passaġġ...mingħajr ebda digriet hu x'inhu, bhala li

ghandu x'jaqsam ma' l-apostasija u l-kastig tal-mexxejja angeliċi" (paġni 312-313).

L-istess żball isir fl-interpretazzjoni dwar Eżekjel 28:13-19 fejn xi whud jappliaw dan il-vers għall-waqa' tax-xitan. Imma dawn il-versi jirreferu għas-sultan ta' Tir u mhux għax-Xitan. Dan huwa tagħlim falz komuni ħafna u wiehed għandu jkun attent ħafna dwaru.

Satana diġa' tilef il-gwerra tiegħu kontra Alla

A. Rebhiet storiċi ta' Satana:

- Adam u Eva jieklu mill-fortta pprojbita
- Ihajjar lin-nies ta' Alla biex iqimu l-idoli
- Qattiel ta' Ġesù Kristu – (Luqa 22:3)
- Kull darba li Kristjan jaċċetta l-fidi u jitlaq minha – (1 Timotju 1:18-20)
- Korruzzjoni tad-dottrina – (1 Timotju 4:1-4 – “Dottrini tad-demonji”: Illum hemm madwar 500 knisja!

B. Telfiet maġġuri ta' Satana fil-Bibbja:

- Gwerra fis-sema, mixhut fid-dinja – (Rivelazzjoni 12:7-9)
- Il-Ktieb ta' Ġob jittestja l-għerf ta' Alla b'Ġob, “*Int taħseb li Ġob huwa tajjeb, nehħilu l-barkiet ...hu jistħek*” – (Ġob 1:9-11)
- Tentazzjoni fid-deżert ma' Ġesù – (Matthew 4:1-11)
- Tkeċċew id-demonji matul il-ministeru ta' Ġesù – (Luqa 10:17-20)

- Mewta bla dnuw u l-qawmien ta' Kristu – (Kolossin 2:14-15; Lhud 2:14-16; 1 Ġwanni 3:8; Rivelazzjoni 1:18)
- Kull darba li midneb isir Kristjan – (Atti 26:18; Kolossin 1:13; Luqa 15:7 – “angli jifirhu”)

Ċ. Satana kien marbut minn Kristu:

- Salm 72:9; Matthew 12:29; Isaija 53:10 = Luqa 10:17; Atti 2:34-36; 1 Korintin 15:25-28; Kolossin 2:15; Efesin 4:8; Rivelazzjoni 20:1-6.
- Satana għandu setgħa – (1 Pietru 5:8), imma hi llimitata – (Ġakbu 4:7).
- Satana huwa marbut kif kelb ikun marbut ma' arblu. Bla ebda saħħa jekk aħna ma nidhlux fiċ-“ċirku” tiegħu.
- Satana ma jistax jisfurzana kontra r-rieda tagħna jew jippossessana – (1 Korintin 10:13)

D. Ix-Xitan u d-demonji jafu li Alla rebah u li huma kkundannati – (Matthew 25:41; Ġwanni 16:11)

- Matthew 8:29 – “...Ġejt hawn biex taħqarna qabel iż-żmien?”
- Ġakbu 2:19 – “...id-demonji jemmu li Alla wieħed, u jitriegħdu” (Grieg: “jitriegħdu” letteralment: li jqumilhom xagħarhom xewk xewk)
- Mark 5:7; Luqa 8:28 – “...illi ma taħqarnix.”
- Mark 1:24; Luqa 4:34 – “...ġejt teqridna?...”

E. Nies dizubbidjenti jbatu l-istess destin bħax-Xitan:

Matthew 25:41,

“Imbagħad ighid ukoll lil dawk li jkunu fuq ix-xellug: Morru minn fejni, ja mishutin, fin-nar ta’ dejjem, imhejji għax-xitan u l-angli tiegħu.”

Rivelazzjoni 20:10, 14-15,

“U x-xitan li qarraq bikom kien mitfugh fil-ghadira tan-nar u kubrit, fejn hemm il-bhima u l-profeta qarrieq, u jbatu lejl u nhar għal dejjem ta’ dejjem ...U l-mewt u post l-imwiet kienu mitfughin fil-ghadira tan-nar. Din hi t-tieni mewt. U kull min ma nstabx miktub fil-ktieb tal-hajja, kien mitfugh fil-ghadira tan-nar.”

2 Tessalonikin 1:6-9,

“Billi hi haġa ta’ haqq quddiem Alla li jrodd it-taħbit lil dawk li jħabbtukom; U lilkom li intom imħabbtin striegħu magħna, meta jidher Sidna Ġesù mis-sema ma’ l-angli setgħana tiegħu, F’nar ihegġeg, u jithallas minn dawk li ma jagħrfux ’l Alla, u li ma jisimghux mill-evangelju ta’ Sidna Ġesù Kristu: Li jithallsu bit-telfien ta’ dejjem minn quddiem wiċċ il-Mulej, u mill-glorja tas-setgħa tiegħu.”

Konkluzjoni:

A. Ix-xitan jattakkak illum f'wahda minn hames modi:

1. Izommok barra mill-knisja
2. Jiehu lill-Kristjani lura fid-dinja
3. Igib lill-Kristjani bla siwi
4. Ifixkel jew jikkorrompi l-qima u d-dottrina
5. Jikkawza l-inkwiet u d-diviżjoni fost l-aħwa u minhabba f'hekk ikun hemm min iċedi.

IL-PREŻENT TIEGHU

Satana hu miżmum fid-dlam u hu marbut bi ktajjen ta' dejjem (Ġuda 6). Hu mimli bil-qilla, għaliex hu jaf li ż-żmien tiegħu huwa qasir (Rivelazzjoni 12:12). Mhux biss hu għandu s-setgħa (Atti 10:38), imma hu l-qawwa ta' did-dinja tad-dlamijiet u huwa l-qawwa spiritwali tal-hażen fil-wisa' tas-smewwiet (Efesin 6:12). Id-dinja tal-hażen kollha hija taħt il-kontroll tiegħu (1 Ġwanni 5:19), u hu jmexxija 'l barra mit-triq (Rivelazzjoni 12:9). Hu jdur mad-dinja (Ġob 1:7; 2:2), u jdur madwar qisu ljum ighajjat ifittex 'il min se jibla' (1 Pietru 5:8). M'hemmx għalfejn ngħidu, hu tad-dinja u mhux spiritwali (Ġakbu 3:15).

Mhux biss Satana huwa l-għadu tagħna (1 Pietru 5:8) imma huwa għadu ta' dak kollu li huwa tajjeb (Atti 13:10). Hu jista' jipprezenta lilu nnifsu quddiem il-Mulej u jagħmel talbiet kontra tagħna (Ġob 1:6-12; 2:1-7). Satana jitlob lil Alla għall-premess biex "jgħaddina mill-għarbiel" (Luqa 22:31), u hu jakkuzana lejli u nhar quddiem Alla (Żakkarija 3:1; Rivelazzjoni 12:10). Hu jigdeb u jqarraq; fil-fatt, ma hemm ebda verità fih (Ġwanni 8:44; Rivelazzjoni 2:9).

Ix-xitan ighawweg l-iskrittura għall-iskopijiet tiegħu u jgħawweg it-triqat dritti tal-Mulej (Mattew 4:1-11; Luqa 4:2-13; Atti 13:10). Hu makakk u jqarraq (2 Korintin 11:3). Hu jagħmel skemi u jegħlibna (2 Korintin 2:11; Efesin 6:11), u huwa mimli b'kull xorta ta' qerq u ngann (Atti 13:10). Hu jisraq il-Kelma mill-qlub (Luqa 8:12), u jdallam l-imħuh ta' dawk li ma jemmnu (2 Korintin 4:4). Hu jonsob u jaqbad (2 Timotju 2:26), jorbot (Luqa 13:16), ixewwex (1 Kronaki 21:1) u, b'mod ġenerali, huwa ta' tfixkil (Mattew 16:23). Hu jista' jimla l-qalb ta' dak li jkun (Atti 5:3) u jizvija l-imħuh minn Kristu (2 Korintin 11:3).

Satana jinbidel f'anglu tad-dawl, u l-qaddejja tiegħu jinbidlu f'qaddejja tal-ġustizzja (2 Korintin 11:14-15). Hu qieghed jahdem f'dawk li huma diżubbidjenti (Ef-esin 2:2). Hu jizra' "ħaxix ħazin" (Mattew 13:38-39), u jista' jahdem permezz ta' kull wiehed (Mattew 16:23; Mark 8:33). Hu saħansitra jista' juri mirakli foloz, sinjali, u għegubijiet (2 Tessalonikin 2:9), u għalhekk wiehed għandu llum ikun wisq attent minn dawn il-hafna hekk imsejha "faith healers" għaliex skond il-Mulej dan ix-xorta ta' fejqan illum waqaf (Mattew 7:21-23) ukoll għalkemm xi whud jgħidu li raw lil min ifieq!

Ebda wiehed ma huwa immuni għat-tentazzjonijiet ta' Satana; hu saħansitra ttanta lil Ġesù (Mattew 4:1-11; Mark 1:12-13; Luqa 4:2-13). Imma Satana ma seta' jagħmel xejn kontra Kristu (Ġwanni 14:30)!

Satana jpogġi lil xi Kristjani fil-habs biex igarrabhom (Rivelazzjoni 2:10), u hu jzomm is-setgħa tal-mewt (Lhud 2:14). Imma l-Kristjani mħumiex bla

sah-ha kontrih. Il-Bibbja tghidilna li l-fidi titfi l-vleġeġ tan-nar (Efesin 6:16), u jekk xi hadd jieqafu, Satana jahrab minnu (Ġakbu 4:7). Hu kien meġhlu permezz tad-demmi tal-Ħaruf u x-xhieda ta' martri Kristjani (Rivelazzjoni 2:11). Il-Kristjani għelbuh (1 Ġwanni 2: 13)!

IL-FUTUR TIEĠHU

Il-futur ta' Satana huwa ikrah tassew. Fil-fatt, hu tabilhaqq m'għandux wiehed. L-Iskrittura tghidilna li hu diġa' ikkundannat (Ġwanni 16:11). Alla jishqu (Rumani 16:20), u l-Mulej tagħna Ġesù Kristu joqtlu u jeqirdu (2 Tessalonikin 2:8). Nar etern kien ippreparat għalih u l-angli tiegħu (Matthew 25:41). Biex niġbor kolli flimkien, hu wasal għal tmiem orribbli u ma jkunx aktar.

**AHNA NINSABU FI GWERRA
SPIRITWALI
(Is-seba' parti)**

“U tghaffgu l-hżiena, ghax ikunu bhall-irmied taht qiegh riglejkom, fil-jum li jien inhejji, jghid il-Mulej ta’ l-ezercti” (Malakija 4:3).

Kull iben u bint ta’ Alla kien moghti wegħda ta’ vittorja fuq Satana. Isaija jghid,

“L-ebda arma msawra kontrik ma tirnexxi; u kull ilsien li jqumkontrik fil-haqq int tikkundannah. Dan hu l-wirt tal-qaddejja tal-Mulej; u l-hlas ġust tagħhom mingħandi, jghid il-Mulej” (Isaija 54:17).

Ukoll naqraw f’Malakija 4:3,

“U tghaffgu l-hżiena, ghax ikunu bhall-irmied taht qiegh riglejkom, fil-jum li jien inhejji, jghid il-Mulej ta’ l-ezercti”

Il-Mulej ukoll jghid hekk dwar dan,

“Ara, jien nagħtikom is-setgħa timxu fuq is-sriep u l-egħkiereb, u fuq kull qawwa tal-ghadu: u xejn ma jista’ jagħmlilkom hsara” (Luqa 10:19).

L-appostlu Pawlu, jghid dwar il-perswazjoni tiegħu u tagħna wkoll bhala Kristjani,

“Għax jien żgur, li la l-mewt, u lanqas il-ħajja; la l-anġli u lanqas il-principati, la s-setgħat u lanqas il-hwejjeg t’issa,

la l-hwejjeġ li ġejjin. U lanqas il-gholi, la l-ghammieq, u lanqas l-ebda kreatura oħra, ma tkun tista' tifridna mill-imhabba ta' Alla, li hi fi Kristu Ġesù Sidna" (Rumani 8:38-39).

Ukoll Ġakbu jghidilna hekk dwar dan,

"...Iqfulu lix-xitan, u hu jahrab minnkom" (Ġakbu 4:7).

Ġwanni jkompli jghid,

"Intom minn Alla, uliedi ż-żgħar, u rbaħtuhom: għax akbar hu dak li hemm fikom, minn dak li hemm fid-dinja" (1 Ġwanni 4:4).

Huwa importanti, iżda, li aħna nagħrfu min hu l-ghadu tagħna u x'inhuma t-tattiċi tiegħu. L-apostlu Pawlu jghid li,

"aħna nafu l-ħsibijiet tiegħu" (2 Korintin 2:11).

Il-battalja tagħna mhijiex kontra *"l-laham u d-demmi"* (hwejjeġ fil-qasam naturali), *"imma kontra ... l-ħażen spiritwali."* *"għax għalkemm aħna nimxu skond il-ġisem, aħna ma nissarawx skond il-ġisem. Għax l-armi tat-taqbid tagħna mhumiex tal-ġisem,..."* (2 Korintin 10:3-5; Efesin 6:12).

Awtorità għandha tkun meħuda fuq l-attentati ta' Satana biex ifixklu x-xogħol u l-Kelma ta' Alla. Hemm qawwiet spiritwali li għandhom ikunu mkissra. Naqraw fil-Ktieb ta' Danjel,

“Imbagħad qalli: La tibzax, Danjel, għax mill-ewwel jum li dahħalt f’ qal-bek li tifhem, u tumilja ruhek quddiem Alla tiegħek, kliemek kien mismugh, u jien ġejt għal kliemek. Izda l-kap tas-saltna tal-Persja waqqafni għal għoxrin jum: izda, ara, Mikiel, wiehed mill-kapijiet il-kbar, ġie jghinni; u jien bqajt hemm mas-slaten tal-Persja” (Danjel 10:12-13).

Pawlu jghidilna fl-1 Tessalonikin 2:18).

“Għalhekk ridna niġu għandkom, għalanqas jien Pawlu, aktar minn darba; imma Satana fixkilna”

Il-pjan prinċipali ta’ Satana huwa l-qerq. Illum naraw hafna nies sinciera qegħdin jiġu mqarrqa b’hafna tagħ-lim falz, tagħlim li mhuiwex skritturali:

1. *Hżunija.*

“Issa s-serp kien aktar hani minn kull bhima oħra tar-raba’ li l-Mulej Alla kien għamel...” (Ġenesi 3:1).

“Imma nibza’, li b’xi mezz, bħalma s-serp qarraq b’Eva permezz tal-qerq...” (2 Korintin 11:3).

2. *Dubju.*

“Tassew Alla qal...?”

“Jekk int l-Iben ta’ Alla... Jekk ...” (Matthew 4: 3, 6; Luqa 4:3, 9).

3. *Gideb.*

“U s-serp qal lill-mara: zgur li ma tmutx” (Ġenesi 3:4).

“Intom ulied missierkom ix-xitan, u x-xewqat ta’ missierkom tridu taghmlu. Dak kien qattiel mill-bidu u ma qagħadx mal-verità, għax m’hemmx verità fih. Meta jghid gidba, jitkellem minnu nnifsu: għax hu giddieb, u missier il-gideb” (Ġwanni 8:44).

Il-Bibbja tuża diversi metafori biex tiddeskrivi *“t-taqbida tal-fidi”* (1 Timotju 6:12) li l-emmieni għandu jitqabad kontra l-ħazin.

L-apostlu Pawlu juża l-metafora ta’:

1. *Ġellied.*

“Hekk mela nigri jien, mhuxbla ħsieb; jenn niġġieled, mhux qisni bħal wiehed jaghti fl-ajru” (1 Korintin 9:26).

2. *Suldat.*

“Issapporti mela t-tbatijiet, bhala suldat tajjeb ta’ Ġesù Kristu. Ebda wiehed minn dawk li jmorru għall-gwerra ma jindahal fil-ħwejjeg ta’ dil-ħajja; biex joghġob lil min għazlu biex ikun suldat. U wkoll, jekk wiehed jissara, ma jieħux il-kuruna, jekk ma

jissarax skond il-ligi” (2 Timotju 2:3-5).

“Ilbsu l-armatura kollha ta’ Alla, biex tkunu tifiġħu żżommu kontra t-tnassis tax-xitan...Għalhekk aqbd u l-armatura kollha ta’ Alla, biex tkunu tifiġħu żżommu fil-jum ħażin, u wara li tkunu għamiltu kollox, tibqgħu weqfin. Kunu metal weqfin...” (Efesin 6:11-17).

3. Niġġieldu.

“Għax ahna ma niġġildux kontra l-laħam u d-demm, imma kontra l-prinċipati, kontra s-setgħat, kontra l-ħakkiema tad-dlam ta’ did-dinja, kontra l-ispirti ħżiena, li huma f’imkien fil-gholi” (Efesin 6:12).

Xi jfisser li *“tieqaf lix-xitan”*? Kif dan jista’ jsir?

A. L-armatura ta’ Alla – Efesin kapitlu 6.

1. Verità – vers 14
2. Ġustizzja – vers 14
3. Salvazzjoni – vers 17; 1 Tessalonikin 5:8
4. L-Evangeliġu tal-paċi – vers 15
5. Fidi – Efesin 6:14; 1 Tessalonikin 5:8

L-apostlu Pawlu jgħid li l-fidi hija ta’ importanza primarja: *“fuq kollox...”*

“Fuq kollox, hudu fidejkom it-tarka tal-fidi, li biha tkunu tistghu titfu l-vleġeġ tan-nar tal-ħażin” (Efesin 6:16).

L-apostlu Pietru jghid,

“Kunu meqjusin; ishru; għax il-ghadu tagħkom, ix-xitan, qisu ljun iġġajjat, idur, ifittex lil min jibla’. Iqfulu, qaw-wijin fil-fidi...” (1 Pietru 5:8-9).

L-apostlu Ġwanni jghidilna,

“Għax kull min twieled minn Alla rebħ id-dinja: u din hi r-rebħa li rebħet id-dinja, il-fidi tagħna...”

Imma l-fidi u l-Kelma huma nseparabbli. (1) Il-Kelma lilhom ma switilhomx billi ma kenitx imħallta mal-fidi (Lhud 4:2). (2) Madankollu l-fidi tiġi permezz tal-kelma (“rhema”) ta’ Alla (Rumani 10:17). (3) Għandhom ikunu t-tnejn permezz ta’ l-istqarrija bil-fomm u t-twemmin fil-qalb (Rumani 10:9).

L-armatura ta’ Alla hija l-Kelma ta’ Alla. Pawlu jghidilna:

“Aqbd u l-elm tas-salvazzjoni, u x-xabla ta’ l-Ispirtu, li hija l-Kelma ta’ Alla” (Efesin 6:17)

Kienet il-kelma mlissna (“rhema”) li Ġesù uza f’li kkonfronta lix-xitan fid-deżert. Ġesù ma qalx skritturi mħallta lix-xitan, imma għadda l-Kelma ta’ Alla bl-awtorità u l-qawwa (Luqa 4:4, 10, 12). Innota li din hija l-unika parti offensiva ta’ l-armatura, irriferuta

ghaliha fl-Iskrittura bhala “xabla li taqta’ minn żewġt ixfar.”

“Għax hajja hi l-kelma ta’ Alla, u qawwija, u taqta’ aktar minn xabla b’żewġt ixfar, u tinfed ukoll sa fejn tinfired ir-ruħ mill-ispirtu u l-ġogi mill-mudullun, u tgħarbel il-ħsibijiet u l-fehmiet tal-qalb” (Lhud 4:12; ara wkoll Salm 149:6-9; Efesin 6:17; Rivelazzjo-ni 2:16).

B. L-arma tat-tifhir.

Meta wiehed ifahħar lil Alla x-xitan jahrab minnu, u dan jidher fl-Iskrittura minn bosta passaqġi:

Numri 10:9, 35,

“U jekk tmorru għall-gwerra, fl-art tagħkom, kontra l-ghadu li jagħmel għalikom, iżżarżru t-trombi, u tkunu mfakkrin quddiem il-Mulej Alla tagħkom, u meħlusin mill-egħdewwa tagħkom...³⁵ U gara, meta kienet titlaq l-arka, illi Mosè kien iġhid: Qum, o Mulej, ha jixterdu l-egħdewwa tieghi; u ha jaharbu dawk li jobogħduk minn quddiemek.”

Naqraw f’ Atti 16:24-26 dwar meta Pawlu u Sila kienu fil-habs,

“Dak, wara li qabbduh jagħmel dan, tefagħhom fil-habs ta’ ġewwa, u rabtilhom saqajhom fil-qjud. U f’ nofs il-lejl Pawu u Sila bdew jitolbu u jfahħru ‘l

*Alla bl-innijiet. l-habsin jisimghuhom.
F'daqqa waħda sar terremot hekk kbir
li s-sisien tal-habs theżhzu, minnufih
il-bibien kollha nfethu berah u nhall l-
irbit ta' kulhadd."*

Ċ. It-talb ukoll jehlisna mill-ghadu tagħna, ix-xitan:
Naqraw dwar l-apostlu Pietru,

*"U l-Mulej qal: Xmun, Xmun, ara, Sa-
tana xtaq jehodkom, biex igħarbilkom
bhal qamh: Imma jien tlabt għalik,
biex il-fidi tiegħek ma tonqosx: u int
meta tikkonverti saħhah lil hutek"*
(Luqa 22: 31-32).

Bhala Kristjani aħna m'ghandniex inhallu xi qasam
fil-hajja mikxuf għax-xitan: ma nagħtuh ebda lok biex
jaqbad. L-apostlu Pawlu jghidilna hekk dwar dan:

"U tagħtux il-wisa' lix-xitan" (Efesin
4:27).

Hija r-responsabbiltà ta' l-emmieni biex jipprepara
għall-battalja, biex "jilbes l-armatura kollha ta' Alla"
(Efesin 6:11), u biex "jiegħaf kontra l-ħazin" (versi 11-
14) – dawn huma verbi attivi. Imma huwa Alla li jig-
gieled il-battalja. Tassew, Ġesù Kristu diġa' għeleb lil
l-ghadu għalina. Aħna sempliċiment għandna nimxu
fil-vittorja! Naqraw fil-Kelma ta' Alla,

Dewteronomju 20:1,

*"Meta tmur titqabad kontra l-egħdew-
wa tiegħek, u tara żwiemel u mriekieb u
nies aktar minnek, la tibzax minnhom:*

ghax il-Mulej, Alla tieghek, li tellghek mill-art ta' l-Egittu, ikun mieghek.”

2 Kronaki 20:15,

“U qal: Isimghu, o Ġuda kollu, u intom li tghammru f'Ġerusalem, u int o sultan Ġosafat! Hekk ighidikom il-Mulej: La tibzghux u la titregħdux minhabba dil-kotra kbira, ghax mhix tagħkom it-taq-bida, izda ta' Alla.”

Kolossin 2:15,

“U wara li nazza' l-principati u s-setghat, waqqagħhom għad-dahk quddiem id-dinja, billi hareġ rebbieh fuqhom fuq is-salib.”

L-Ispirtu s-Santu jghidilna, permezz ta' Pawlu,

“Mill-bqija, twettqu fil-Mulej u ssahhu bil-qawwa tiegħu. Ilbsu l-armatura ta' Alla biex tkunu tifiġħu tieqfu għat-tnassis tax-Xitan. Ghax il-ġlieda tagħna mhijiex kontra d-demm u l-laħam, imma kontra s-setghat, kontra l-qawwiet, kontra l-principati ta' din id-dinja ta' dlamijiet, kontra l-ispirti hżiena li jgħa-mmru fil-wisa' tas-smewwiet. Għal-hekk huđu fuqkom l-armatura ta' Alla, ħalli tkunu tistgħu tieqfu fi żmien il-ħażen u, wara li tkunu għamiltu hilit-komn kollha, iżżommu weqfin. Żommu shih mela, ħażżmu ġenbejkom bil-

verità, ilbsu l-korazza tal-ġustizzja, u xiddu riglejkom bil-hegga ta' l-Evanġelju tas-sliem; ħudu f'idejkom it-tarka tal-fidi, li biha tistgħu titfu l-vleġeġ kollha tan-nar tal-ħażin; ilbsu l-elmu tas-salvazzjoni u aqbd u x-xabla ta' l-Ispirtu li hi l-Kelma ta' Alla. Itolbu dejjem fl-Ispirtu, b'kull xorta ta' talb u f'kull ħtieġa, ishru fih bla ma tieqfu, u itolbu għall-ħtiġijiet tal-qaddisin kollha" (Efesin 6:10-18).

**VEDUTI DIFFERENTI DWAR ID-
DEMONJI U L-POSSESSJONI
TAD-DEMONJI
(It-tmien parti)**

INTRODUZZJONI

- I. Xitan u demonji huma differenti:
1. Hemm biss Xitan wiehed, Grieg: *diabolos*, “akkużatur, giddieb.”
 2. Hemm ħafna demonji, Grieg: *daimonion*, “wiehed li jaf.”
 3. Ix-Xitan u l-angli tieghu: *Matthew 25:41*.
- II. “Ippossessat” Grieg: *diamonizomai*, “Li tkun taht il-ħakma ta’ demonju.”
1. Xi kultant ippossessati minn aktar minn demonju wiehed.”
 - a. “Ħafna, Legjun” (Legjun=6000 raġel, 2000 qażquż kienu mgharrqa) – *Mark 5:9; Luqa 8:27*.
 - b. Marija ta’ Magdala kellha “7 demonji mkeċċija minn ġo fiha”: *Mark 16:9; Luqa 8:2*.
 2. Demonji jistgħu jippossessaw annimali, qżieqez: *Mark 5:13*.
 3. Kien hemm differenza bejn id-demonji fis-setgħa tagħhom, “bħal dan” (din ix-xorta): *Mark 9:29* u ħazin: *Matthew 12:45*.
- III. Termini wżati biex jiddeskrivu d-demonji: demonju, spirtu, spirtu mnigges, spirtu ħazin, demonju mnigges.

1. Demonji = spirti: Luqa 10:17, 20; spirtu hżiena: Atti 19:13.
2. Ippossessat minn spirtu ta' demonju mnigges Luqa 4:33 = raġel bi spirtu mnigges: Mark 1:23.
3. Inkeċċi d-demonji permezz tal-prinċep tad-demonji (Satana): Mark 3:22).
4. Demonji = Satana = spirtu hażin: Mark 3:22-23, 30; Luqa 11:24.
5. Spirtu hażin = spirti mniggsa = ippossessat mid-demonju: Mark 5:2, 13, 15.
6. Spirtu mnigges = demonju: Mark 7:25, 30; Luqa 9:42; Mattew 12:43-45.
7. Mhux kull spirtu hu minn Alla: 1 Ġwanni 4:1-4.

IV. Ezistenza tad-demonji tidher li ġeneralment kienet aċċettata mil-Lhud: Luqa 4:36.

V. Demonji jkunu mixhuta fl-infern: Ġwanni 16:11; Mattew 25:41; 2 Pietru 2:4; Ġuda 6; Rivelazzjoni 12:7-9.

VI. Ix-Xitan m'ghandux bżon jippossessana, imma sempliciment li jikkawżana li mmutu bid-dnub minghajr ma nkunu ndimna minnu jew li nċedu!

VII. Lid-demonji kollha kienu mkeċċija barra fiz-żmien appostoliku huwa t-twettiq tal-profezija ta' Żakkarija 13:1-2.

VIII. Waqt li xi wħud jghallmu lid-demonji kienu eskulssivament għal l-ewwel seklu, id-demonji fil-fatt

kienu attivi minn Mosè sa Kristu: Dewteronomju 32:17; Levitku 17:7; Salm 106:37.

VEDUTI DIFFERENTI DWAR L-ORIGINI TAD-DEMONJI

Kif diġa' rajna aktar qabel, il-Bibbja hija siekta dwar l-origini tad-demonji (ara minn paġna 8).

I. Kreaturi intelligenti u setghana:

1. Wara li rajt l-informazzjoni storika u biblika, jiena nemmen lid-demonji probabbilment huma angli li dinbu: Rivelazzjoni 12:7-9; 2 Pietru 2:4; Ġuda 6.
2. Justin Martyr ha l-veduta lid-demonji kienu n-nisel ta' angli + bnedmin: Ġenesi 6:2-4 (Ara minn paġna 101)
3. Il-Pagani u l-griegi emmnu lid-demonji kienu l-ispirti tal-bnedmin eroj mejtin: Madankollu Lhud 9:27 jghid li l-bniedem imut darba biss u wara dan il-ġudizzju. Barra minn dan, Luqa 16:31 jghid ċar li Lażżru l-ġust ma kienx jista' jmur lura fuq l-art.
4. Josephus (madwar 70WK) u Alexander Campbell (madwar 1830) emmnu lid-demonji kienu spirti hżiena ta' nies mejtin. Madankollu Luqa 16:25-31 juri biċ-ċar lir-ragel għani kien ittumentat u ma kienx jista' jiġi lura fuq l-art biex javża lil hames hutu. Barra minn dan, Ekkleż-jażti 9:5 u Ġob 14, iġhallmu li l-mejtin jeżistu f'qasam konxju separat mill-ġrajjet kurrenti tad-dinja.

5. Il-Lhud ta' żmien Ġesù, ġeneralment harsu lejn id-demonji bhala kreaturi spirti qawwija li kienu għedewwa li haqru lin-nies b'diversi mard.
6. Il-Ġentili harsu lejn id-demonji bhala tajbin u hżiena, li wiehed għandu jibża' minnu u jagħtihom qima:
 - a. F'Ateni, per eżempju, huma kkonsidraw lilhom infushom bhala li kieu "jqimu lid-demonji" ta' l-idoli.
 - b. Atti 17:16-23; v. 18 divinità = letteralment dimonji; v. 22 religjużi = letteralment qima lid-demonji.

IT-TEORIJA TA' POSSESSJONI TAD- DEMONJI ANALIZZATA (erba' pożizzjonijiet bażiċi)

I. It-Teorija Mitika:

1. David Friedrich Strauss kien mogħti l-kreditu talli avvanza din it-teorija. Id-demonji huma mizmuma bhala li huma simboliċi tal-prezenza tal-ħażen. It-tkeċċija ta' dawn il-karattri mitiċi minn Ġesù jipprezentaw ir-rebħa Tiegħu fuq il-ħażen permezz tad-dottrina u l-ħajja Tiegħu.
2. Din it-teorija tieqaf jew taqa' ma' l-iskola tal-mitoloġija ta' l-interpretazzjoni. Li tikkonsidra grajjiet storiċi mistqarra bhala hrafa huwa li takkuża lil kittieb tagħhom bhala li qieghed jigdeb. Li takkuża l-evangelisti bhala li kitbu jew qalu storja falza huwa li tressaq lil Alla u lil l-Ispirtu s-Santu b'akkuża ta' qerq u gideb! Kon-

segwenzi inevitabli bhal dawn jiena m'inhix lest li naċċettahom u għalhekk ghandi nwarra b it-teorija.

II. It-Teorija ta' Konvenjenza: (Veduta tal-Christ-adelphians)

1. Dawk li jappoġġjaw din it-teorija jgħidu li Ġesù u l-apostli Tiegħu tkellmu biss f'konvenjenza għall-injoranza u superstizzjoni popolari taż-żmien tagħhom. Hu argumentat li dawk ippossessati sofrew biss minn mard naturali.
2. Il-prova offruta għal din il-pożizzjoni hija murija sewwa minn Gould:
 - a. Ir-realtà tal-possessjoni tad-demonju hija haġa ta' dubju. L-argument serju kontriha huwa, li l-fenomena l-biċċa l-kbira huma naturali, mhux sopranaturali. Kienet id-drawwa mhux xjentifika tal-moħħ antik li japplikaw għall-hwej-jeġ mhux normali u strambi, bhal ġenn u tal-qamar, sopranaturalment. U f'każi bhal dawn, barra mill-Bibbja, aħna na-ċċettaw il-fatti, imma nattribwixxuhom għall-kawżi naturali. Diffikultà serja oħra hija illi l-ġenn u tal-qamar huma komuni fil-Lvant, kif f'postijiet oħra, u madankollu, sakemm dawn huma każi, aħna ma nsibux lil Ġesù jfejjaq dawn id-dizordnijiet bhala li kienu hekk, im-ma biss bhala każi ta' possessjoni tad-demonju li fihom

dawn kienu sintomi. Id-dilemma hija kurjuża ħafna. Barra mit-Testment il-Ġdid, ebda possessjoni tad-demonju, imma biss ġenn u tal-qa-mar, fit-Testment il-Ġdid, ebda każi ta' ġenn jew tal-qamar proprji, imma biss possessjoni tad-demonju (24 p. 23).

3. Fi twegiba għal dawn l-istqarrijiet aħna nistgħu nuru sitt punti. L-ewwel, “l-argument serju” kontriha huwa sempliċi predispożizzjoni soprannaturali. Pregudizzju ma jipprova xejn. It-tieni, dawk indemonjati huma ddistingwiti minn dawk li huma maħkuma b'xi marda (Matthew 4: 23-24; Luqa 6:18-19; eċċ.).
4. Barra minn dan, il-fenomeni nfushom huma b'tali mod li ebda xorta ta' ipotesi ma hi tajba biex tkun tista' tispjegahom. Li l-ġenn ma kienx l-element kostitwenti fl-istat ta' l-indemonjati huwa ċar, billi mhux biss aħna ninsabu mingħajr l-iċken bazi halli nissopponu li l-Lhud kienu jikkonsidraw lil dawk kollha li kienu mgienien, b'tal-qamar, jew persuni malinkoniċi, bħala li huma taħt is-setgħa ta' l-ispirti ħzniena, –imma aħna għandna xhieda distinta li l-istess marda huma f'xi każi attribwixxewha għal spiritu ħazin, f'każi oħrajn le, b'hekk juri li l-marda u l-possessjoni ma kinux l-istess f'għajnejhom, u li l-assunzjoni tal-laħhar ma kinetx sempliċiment spjegazzjoni għall-prezenza għal ta' l-ewwel. Għalhekk, f'okkażjoni waħda huma

jgibu għand il-Mulej wiehed imbikkem (Matthew 9:32), u f'ohra wiehed imbikkem u aghma (Matthew 12:22), u fiż-żewġ każi dawn kienu mahkuma minn spirtu hażin. Madankollu huwa ċar li huma ma kkunsidrawx it-tbikkim kollu bħala li kellu dan l-għerq,–għax fl-istorja mo-għtija minn Mark (7:32) ta' wiehed trux u mutu, is-sugġett tal-qawwa ta' Kristu tal-fejqan, huwa l-intenzjoni evidenti ta' Mark biex jiddeskrivi wiehed jaħdem taħt difett naturali,–bl-ebda l-inqas xewqa li jittraċċja s-sors ta' din il-marda għal xi influwenza tad-demonju. Kienu x'kienu s-sintomi li għenu lil dawk madwar dawk li kie-nu qegħdin ibatu biex jagħmlu dawn id-distinz-jonijiet, il-fatt innifsu tad-diskriminazzjoni tagħ-hom bejn il-każi ta' sewwasew l-istess marda, jagħti prova deċissiva li ma kienx hemm ċertu mard li, mingħajr hafna frattarija, huma ttraċċ-jawh direttament għal Satana,–imma li huma in-dikaw b'dan l-isem ta' possessjoni, kondizzjoni li, waqt li kien spiss hafna kondizzjoni ta' mard, kien ukoll dejjem kondizzjoni ta' hafna aktar minn marda. (46* - pp. 93-94.)

5. It-tielet, il-premessa bażika ta' din it-teorija hija falza. Il-Mulej mhux biss indirizza l-massa, imma wkoll lid-dixxipli dwar id-demonji (Matthew 17:19-21). Ir-raba', id-demonji jistgħu jkunu eżorċitati, Matthew 17:21. Il-hames, din it-teorija taqa' minħabba d-dhul tad-demonji fil-qżieqez, Mark 5:10-14. Is-sitta, kien jista' Ġesù jissanz-

jona u l-evangelisti jirrakkontaw idea żbaljata għal kollox? Mhux jekk wiehed jemmen li Ġesù Kristu huwa l-Iben ta' Alla!

III. It-Teorija Ta' Allucinazzjoni"

1. Il-hsieb maġġur li jdawwar din it-teorija jippreżenta lil l-individwu psikoloġikament iqarraq lilu nnifsu f'li jemmen li huwa ppossessat minn demonju. Għalhekk, ukoll l-eżorcizmu jidher għalih grajja reali.
2. Unger jsemmi żewġ provi jkissru din l-ipotesi kompletament.
 - a. Din it-teorija tonqos milli tispjega kif persuna, daqshekk nieqsa mir-raġuni, tista' fl-istess hin, turi għarfien fid-divinità ta' Ġesù u Fih bhala Iben ta' Alla (Mark 5:7) wisq aktar qabel mill-aktar nies devoti u mdawwla tan-nazzjon kollu. Lanqas ma dan jispjega l-effett vjolenti tad-dhul tad-demonji fil-qżieqez (Mark 5:9-13), li dan waħdu huwa biżżejjed biex juri l-assur-dità ta' li taħseb li l-possessjoni bhala li hija biss waħda immaginarja. (48* - p. 92)

IV. It-Teorija Letterali

1. Il-kliem ċar tar-rokkont storiku jippermetti għall-possibbiltà waħda biss.
2. Kien hemm kreaturi attwali msejha demonji li ppossessaw nies u kienu mkeċċija 'l barra mill-Mulej u mid-dixxipli Tiegħu.
3. Kull bażi ohra tmieri lil Hallieq u ghandha għalhekk tkun irriġettata.

V. Id-Demonji huma aktar minn sempliciment “personifikazzjoni tal-hażen u/jew mard fiziku.”

1. Il-Christadelphians jiehdu l-veduta li d-demonji kollha huma sempliciment mard fiziku. Illum, hekk jghidulna huma, ahna nistghu nkeċċu d-demonji billi nagħtu lil xi hadd aspirina jew til-qima ta’ l-influenza. Hija veduta superstizz-juża għall-problemi mediċi. Ġesù tkellem biss dwar id-demonji f’konvenjenza għall-injoranza u superstizzjoni popolari taż-żmien tagħhom. Hu argumentat li dawk ippossessati sofrew biss minn mard naturali.

VII. B’dan il-mod, il-Christadelphians qeghdin isejhu lil Ġesù għalliem falz.

2. Il-Christadelphians jakkużaw lil Ġesù bhala li qieghed jippromwovi dak li huma jemmnu li hija dottrina falza pagana rigward il-personalità tax-xitan u tad-demonji. Il-Christadelphians jirr-iġettaw li l-Ispirtu s-Santu, ix-xitan u d-demonji huma kreaturi attwali personali. Pjuttost, huma nfushom jippromwovu t-tagħlim falz li l-Ispirtu s-Santu huwa l-personifikazzjoni tal-qawwa ta’ Alla, li x-xitan huwa l-personifikazzjoni tad-dnub u li d-demonji huma l-personifikazzjoni tal-mard. Il-Christadelphians jemmnu li Ġesù jemmnu li Ġesù jaqbel magħhom f’din il-ħaġa. Għalhekk il-Christadelphians jghidu dan li ġej dwar id-demonji: “Daimonion hija l-kelma wża-ta biex tiddekrivi ċerti mard attribwit permezz tas-superstizzjoni għal l-influenza malinna ta’ l-

hekk imsejha spirti ta' eroj mejtin li jghammru f'persuna. Il-Bibbja takkomoda l-lingwa taz-zminijiet, minghajr ma thaddan dan it-tagħlim pagan. “Tkeċċija tad-demonji” tissinjifika biss li tfejjaq il-mard.” (The truth about Lucifer, G. E. Nabsfield, p. 16, vol. 41 num. 6). Ahna nsibu din il-veduta li twagġa' daqs kemm hija hażina. Il-Christadelphians qegħdin jakkużaw lill-Mulej tagħna u lil l-appostli Tiegħu bhala li qegħdin jipperpetwaw dottrina falza. Jekk qatt kien hemm prova lit-teorija tagħhom hija **wisq il-barra** mill-marka, dan hu sinjal maġġur. Ġesù gie biex jeqred il-qerq, mhux biex jippromwo-vih u jipperpetwah. Il-Christadelphians jargu-mentaw ukoll li Ġesù uża dottrina falza pagana fl-istorja tar-raġel ghani u Lazzru f'Luqa 16. Din hija dagħwa kbira minn tagħhom.

3. Xi kultant id-demonji kienu biċ-ċar il-kawża ta' mard fiziku: Luqa 13:11; Mark 9:17, 25; Luqa 11:14.
4. Ghandha tkun biss kreatura qawwija li tista' tagħmel xi wiehed minn dawn li ġejjin, il-mard ma jistax:
 - a. Għarfu lil Ġesù bhala l-Iben ta' Alla u d-Divinità Tiegħu (Matthew 8:28; Mark 1:23-24; 3:11; 5:7; Luqa 4:41; 8:28; Atti 19:15).
 - b. Għarfu lil Pawlu bhala l-qaddej ta' Alla (Atti 16:17).

- c. Id-demonji huma spirti mnigġsa li jistgħu jirragunaw (Matthew 12:43-45).
 - d. Huma kienu jafu dwar il-ġudizzju li kien ġej kontrihom (Matthew 8:29; Mark 1:24; 5:7; Luqa 4:34; 8:28, 31).
 - e. “Demonji jemmnu f’Alla u jitriegħdu” (Ġakbu 2:19 (Grieg: “jitriegħdu” letteralment: li “xagħaru qamlu xewk xewk”)
 - f. Jekk sempliċiment marda, kif ahna nistgħu nikkunsidraw dwar ir-reazzjoni tal-merħla tal-qżieqez? (Mark 5:13).
 - g. Kif tista’ marda teżercità qawwiet sopraturali biex tkisser il-ktajjen u l-irbit (Mark 5:4).
5. Mard u possessjoni biċ-ċar huma muriġa bħala li huma differenti. Ara kemm il-Kelma t’Alla dan tagħmlu ċar:
- a. Matthew 4:24 – “...u ġibulu lil dawk kollha li kienu morda li kellhom kull xorta ta’ mard u ta’ uġieġħ; u daawk li kellhom fihom id-demonju, u dawk li jagħtihom tal-qamar, u dawk li kienu paralitiċi; u fejjaqhom.”
 - b. Matthew 10:8 – “Fejqu l-morda, naddfu l-im-ġiddmin, qajmu l-mejtin, keċċu d-demonji.”
 - c. Matthew 8:16 – “Malli sar fil-ġħaxija, ġibulu hafna li kellhom id-demonji: u keċċa b’kelmtu l-ispirti ħżiena, u fejjaq lil dak kollha li kienu morda.”
 - d. Mark 1:32-34 – “...dawk kollha li kienu morda, u dawk li kellhom id-demonji....U

fejjaq hafna li kienu morda b'hafna mard, u keċċa hafna demonji..."

- e. *Matthew 10:1 – "U meta sejjaħ hdejh lit-tnax -il dixxiplu tiegħu, tagħom is-setgħa kontra l-ispirti mnigġsa, biex ikeċċuhom, u biex ifejqu kull nuqqas ta' saħħa, u kull mard."*
- f. *Atti 8:7 – "Għax spirti mnigġsa, iġħajtu b'lehen qawwi, kienu joħorġu minn hafna li kienu fihom: u hafna miflugin u zopop kienu mfejqa."*
- g. *Atti 19:11-12 – "U Alla għamel mirakli qawwija b'idejn Pawlu: Hekk li minn ġismu kienu jingiebu għand il-morda mkatar jew fradal, u l-mard kien iħallihom, u l-ispirti ħżiena kienu joħorġu minnhom."*

VIII. Katalogu Ta' Possessjoni tad-Demonji fil-Bibbja.

- 1. Sawl kellu "spirtu ħazin minn Alla" u pprofetizza – 1 Samwel 16:14-16, 23; 18:10; 19:9.
- 2. "Legjun" f'Gadarin – Matthew 8:28-34; Mark 5:1-20; Luqa 8:26-37.
- 3. Mohħu mhux sewwa (possibbilment b'tal-qamar) – Matthew 17:14-21; Mark 9:17-29; Luqa 9:37-42.
 - a. Mignun: Grieg: letteralment "milqut b'tal-qamar
 - b. L-antiki emmnu f'konnessjoni bejn fażijiet tal-qamar, divesi diżordnijiet mentali/fiżiċi u attività tad-demonju. (demonji jsiru attivi matur ċerti fażijiet tal-qamar.)

4. Demonijaku Imbikkem – Mattew 9:32-34.
5. Demonijaku aghma, u mutu, (imbikkem) – Mattew 12:22; Luqa 11:14.
6. Bint il-mara Kanganija – Mattew 15:22-28; Mark 7:24-30
7. Demonijaku fis-sinagoga – Mark 1:23; Luqa 4:33-36.
8. Tifla Isiera Filippina – Atti 16:16-17.
9. Staqarrijiet ġenerali tax-xoghol ta' Ġesù – Mark 3:11; Luqa 6:18.

IX. Kif id-Demonji Jeffettwaw lill-bnedmin

1. Mard fiziku:
 - a. Sinsla milwija, sklerosi – Luqa 13:11
 - b. Mutu u trux – Mark 9:17, 25; Luqa 11:14.
 - c. Aghma u mbikkem – Mattew 12:22.
2. Mark 5:1-20 jghix f'cimiterju u fil-muntanji, gharwien, kapaċi li jkisser l-irbit u l-ktajjen, ighajjat u jqatta' ġismu bil-ġebel.
3. Matter 17:14-18; Mark 9:17-18.
4. Ġesù akkużat li kellu demonju ġhaliex:
 - a. Minhabba paranojja nnutata ohrajn kienu sejrjn joqtluh – (Ġwanni 7:20).
 - b. Ta' li ġhamel stqarrijiet irrazzjonali, mhux raġjunevoli – Ġwanni 8:48-52; 10:19-20.
 - c. “Tilef mohħu” akkużawh il-familja Tieghu – Mark 3:21 (Innota: huma ma tefughx il-ħtija fuq demonju).
 - d. Hu keċċa demonji ohra: (probabbilment xniegħa kattiva mahluqa minhabba l-ġhira) – Mattew 12:22-25.

5. Ġwanni l-Battista talli ma kienx jiekol jew jix-rob – Luqa 7:33.
6. Abbiltà apparenti sopranaturali biex ibassar il-futur permezz tal-qari tax-xorti – Atti 16:18.
7. Predikar ta' dottrina falza u evanġelju differenti – Galatin 1:8; 1 Timotju 4:1-2; 2 Tessalonikin 2:8-12.

X. Tkeċċija tad-Demonji

1. Il-ministeru ta' Ġesù li jkeċċi d-demonji:
 - a. David wiehed jista' jhares lejha bhala li keċċa d-demonji minn Sawl – 1 Samwel 16:13-23.
 - b. Ġesù, Bin David ukoll keċċa d-demonji bhala wahda mill-funzjonijiet tal-Messija.
 - c. Profezija li “spirti mnigġsa” jkunu mkeċċija barra fiż-żmien tal-Messija “f'dak il-jum” – Żakkarija 13:2.
 - i. “F'dak il-jum funtana tkun miftuħa gu n-nuqqas ta' safa” (demm ta' Ġesù).
 - ii. “Jekk jiena nkeċċi d-demonji bis-sahħa ta' Alla, dan ifisser li waslitilkom is-saltna ta' Alla” – Luqa 11:20.
 - d. Ġesù ġie biex jeqred l-opri tax-xitan – 1 Ġwanni 3:8.
 - i. Ġesù rabat lil Satana u nażza' d-dar tiegħu billi eżorcità d-demonji – Mattew 12:29.
 - ii. Is-sebghin keċċew demonji u Ġesù qal, “Jiena rajt lil Satana jaqa' bħal nberqa mis-sema” – Luqa 10:18.

- iii. Din it-tkeċċija tad-demonji mis-sebghin ġabet ferh kbir lil Ġesù tant li Hu fahhar lil Alla – Luqa 10:19-20.
 - iv. Ġwanni 12:31 – “Il-ġudizzju qieghed fuq din id-dinja u l-prinċep ta’ din id-dinja issa se jkun imkeċċi.”
 - v. Ġwanni 19:28 – Ġesù wettaq il-ħwejjeg kollha li hu kien mibghut biex jagħmel fuq l-art.
2. Il-Parabbola ta’ bniedem ippossessat mill-ġdid – Matthew 12:43-45
 3. Min aktar keċċa d-demonji barra minn Ġesù:
 - a. It-tnax – Mark 6:33; Luqa 9:1
 - b. Is-sebghin – Luqa 10:17-20
 - c. Dixxiplu mhux magħruf – Mark 9:38; Luqa 9:49
 - d. Pawlu – Atti 16:16-18
 4. Ħwejjeg li ntqalu u kienu magħmula biex jit-keċċew id-demonji:
 - a. “Ohroġ minnu dal-bniedem, ja spirtu mnig-ġes” – Mark 5:8). “Morru” – Matthew 8:32.
 - b. “Ja spirtu mbikkem u trux, nghidlek: Ohroġ minnu, u tidholx iżjed fih” Ċanfira, sawm u talb – Mark 9:25, 29.
 - c. “Ikunlek kif trid int” – Matthew 15:28.
 - d. “Iskot, u ohroġ minnu” – Mark 1:25.
 - e. “Nordnalek f’isem Ġesù Kristu biex toħroġ minnha!” – Atti 16:18.
 - f. “Ikeċċi d-demonji f’ismek” – Luqa 9:49
(Nota: hawn għandna demonji u mhux xjaten, kif ikkwotajt diġa’ f’dan l-istudju, xitan

wiehed hemm, u d-demonji huma l-agenti jew il-messaggiera tiegħu).

- g. “Demonji sugġetti f’isemek” – Luqa 10:17.
- 5. Tkeċċija falza tad-demonji
 - a. Għalliema foloz jahsbu li huma jkeċċu d-demonji – Matthew 7:22.
 - b. Seba’ wlied ta’ Xeva – Atti 19:13-16.

XI. Possessjoni tad-Demonji M’Ghandhiex Tkun Ta’ Min Jibza’ Minna Llum

- 1. Satana u d-demonji kienu marbuta minn Kristu – Salm 72:9; Matthew 12:29; Isaija 53:10 = Luqa 10:17
 - a. “Hu nazza’ l-principati u s-setghat, waqqa-ghhom ghad-dahk quddiem id-dinja, billi hareg rebbieh fuqhom fuq is-salib” – Kolossin 2:15.
 - b. “Meta tala’ fil-gholi, ha fil-jasar il-jasar” – Efesin 4:8.
 - c. Satana marbu għal elf sena” – Rivelazzjoni 20:1-6.
 - d. Satana hu ljun (1 Pietru 5:8) marbu ma’ arblu. Bla sahha sakemm ahna ma naghzlux li nidhlu fic-cirku” tiegħu.
- 2. 1 Korintin 10:13
 - a. “Ebda tigrib ma gie fuqkom hlief dak li jigi fuq kull bniedem”
 - b. “Alla ma jhallix li into tiggarrbu aktar milli tifilhu ghalih.”
- 3. “Ieqfulu x-xitan u hu jahrab minnkomp” – Gakbu 4:7.

4. Possessjoni tad-demonju kienet innizzla bhala wiehed mis-sinjali li l-apostli kellhom jagħmlu biex jikkonfermaw il-kitba tat-Testment il-Ġdid – Mark 16:16-18. Doni spiritwali waqfu matlestija tal-Bibbja – 1 Korintin 13:8-10 madwar 100 W.K.
5. Billi Alla ma pprovdix lilna b’aktar struzzjoni-jiet dwar kif inkeċċu d-demonji xejn ma hu mehtieg illum jekk din il-fenomena ghadha tezisti! Il-film “The Exorcist” huwa finzjoni jew invenzjoni pura bl’ebda baži fil-Bibbja.

XII. Xi nies religjużi juru eżempji moderni ta’ possessjoni tad-demonji:

1. Eżempji moderni ta’ “possessjoni tad-demonju” għandhom lid-demonju jidgħi, jishet u jittellem vulgaritajiet, (kif fil-film “The Exorcist” u l-eżempju tal-habs ta’ taħt) madankollu, demonji tal-Bibbja tkellmu l-verità, b’dinjità, mingħajr oxxenitajiet verbali – “Jien naf int min int, il-Qaddis ta’ Alla” – Mark 1:24; 3:11; 5:7.
2. Pentekostali jgħallmu li l-Kristjani jistgħu jsiru ppossessati mid-demonju madankollu haġa bħal din qatt ma grāt fil-Bibbja. Din l-aktar stramba mid-dottrini foloz timplika lid-demonji huma aktar setgħana minn Kristu jgħammar fil-Kristjan (Efesin 3:7)
3. Il-Christadelphians juru l-film dokumentarju ta’ xjenza, “The three faces of Eve” bhala prova li possessjoni tad-demonju hija sempliciment “diżordni ta’ personalità trippla”. Din l-istorja vera fis-snin 1950 tghid biex issegwi b’mod metiku-

luż (bir-reqqa) sezzjonijiet ta' psikjatrija ta' għoti ta' pariri ta' Eve White, li kienet taħseb ukoll li hija Even Black u t-tielet persuna msejha "Jane." Il-film huwa maħsub li jkun eżempju ta' għajxien modern ta' l-istejjer tal-Bibbja fejn id-"demonju" jgħajjat lil Ġesù u Ġesù jitlob ismu. Wara li rajt id-dokumentarju, jiena kont konvint għalkollox li Eve White kienet f'għajja reali, attriċi tajba, li wżat il-"marda" tagħha bħala metodu li taħrab minn żwieg hażin u l-qbid f'nassa li tkun mara tad-dar u omm li ma tinvolvi lilha nfisha. Ukoll jekk dan kien każ ġenwin ta' "dizordni multiplika ta' personalità" (marda li jiena personalment niddubità jekk teżistix fuq kollox hlief bħala teorija fil-kotba tal-psikjatrija) Eve ma wrietx qawwiet u għarfien sopraturali kif kellhom id-demonji tat-Testment il-Ġdid! Demonji tal-Bibbja bassru l-futur (Atti 16) kissru l-ktajjen u kienu mixhuta f'merħla ta' elfen qażquż (Mark 5).

4. Pentekostali spiss juru eżempji personali bħal dan ir-raġel li attwalment qarraq f'li jkun ippossessat minn demonju u daħak bil-ministru Pentekostali.

Raġel li qarraq bħala li kien ippossessat mid-demonju ikkonvinċa lil kulhadd barra mill-istudent tal-Bibbja!

Miktub minn Ney Rieber, predikatur għall-Knisja ta' Kristu, kiteb dan fl-1995 dwar l-esperjenza per-

sonali tieghu ma' raġel li qarraq li hu kien ippossessat minn demonju!

Jiena kont qiegħed nagħmel xogħol tal-habs u kif dhalt fil-habs tas-sigurtà massima, jiena kont milqugh mill-kappillan, “karizmatiku” fit-twemmin tieghu, bl-avviż perikoluż, “Ahna għandna ħabsi ġdid fil-blokk taċ-ċelel N-2 li huwa ppossessat mid-demonju! Hu jaf hwejjeġ li huwa impossibbli għalih li jkun jafhom b'xi mod iehor!”

Naturalment jiena kont xettiku, billi jiena nemmen li possessjoni tad-demonju kienet stat temporanju mhल्ली minn Alla biex Ġesù juri s-setgħa ta' Alla kontra tiegħu.

Jiena għedt lill-kappillan li jiena kont se nzuru fiż-żjara tiegħi ta' filgħaxija u nara jekk dak kienx tassew. Eventwalment jiena għamilt iż-żjarat tiegħi u wasalt għall-blokk taċ-ċelel N-2. Hekk kif jiena dhalt fil-blokk taċ-ċella kont milqugh b'salt kliem offensiv, kliem ħazin u dagħa u abbuż verbali li bħalu dan l-ex-GI qatt ma kien sema'. Jiena għazilt li ninjorah u mort għal l-ewwel ċella kif dejjem jien għamilt u tkellimt mal-primunier li kien hemm fiha. Hu qalli li dak ir-raġel li kien qiegħed iġġajjat kien ippossessat mid-demonju! Jiena komplejt nimxi fuq ir-rutina tiegħi, nissapporti l-kliem ħazin li kien qiegħed jintqal minn dak ir-raġel. Kif jiena komplejt inżur il-primunieri l-oħra huma offrewli pariri u twissijiet, u ġeneralment urew li huma kienu konvinti li dak ir-raġel tabilhaqq ipossessat mid-demonju. Huma kollha kienu jidhru li ġenwinament kienu jibzghu minnu. Qaluli kif hu ġiegħel lill-

kappillan jitlaq jġgri 'l barra kemm jiflaħ mill-blokk taċ-ċella minhabba l-kliem ħazin u offensiv u apparentament għarfien dwar il-passat tal-kappillan li kien ġej mid-demonju.

Kif jiena ersaqt aktar qrib għaċ-ċella tiegħu, hu beda jgħajjat u jgħid hwejjegħ bħal, jiena nafek, Sur Ney Rieber. Int issuq Chevrolet ħamra. Int ġejt triq twila biex iżzur dan il-habs. Int għandek żewġ itfalu l-kumplament. Hu qal affarijiet li hafna, ma' l-ewwel impressjoni tista' taħseb li huma ispirati minn Satana. Mogħti t-tqegħida u s-sitwazzjoni, jie-na kont nista' nara kif ħaġa bħal din tkun l-impressjoni ta' wiehed ippossessat mid-demonju. Dak li jkun jista' jaħseb li din kienet il-ħaġa reali. Dan kompla sakemm fl-aħħar jiena wasalt qrib iċ-ċella tiegħu.

[Żomm f'moħħok li dan kien ħabs ta' sigurtà massima. Iċ-ċelel huma madwar 7 metri tul u żewġ metri wiesa'. Kull ċella fiha gradenza, friskatur, u xkaffa li tintuża bħala sodda, kollha ħadid u mwahhlin b'mod permenenti ma' l-art u l-hitan. Il-hitan huma hitan solidi, ebda strixxi tal-ħadid. Hemm twieqi żgħar imbarrati, 44 ċentimetru bi 30 ċentimetru li jagħtu għall-bitha tal-habs. L-uniku ftuħ ieħor huwa bieb solidu tal-ħadid li hu operat b'mod elettroniku. Madwar l-gholi tal-wiċċ, il-bieb għandu fetha madwar 20 ċentimetru b'25 ċentimetru għall-prigunieri biex iharsu 'l barra u għall-gwardjani biex jispezzjonaw lill-prigunier. Din il-fetha hija mghottija b'xibka ta' l-azzar li inti tkun tista' tgħad-di lapes minnha, imma dak kien l-

akbar haġa li wie-hed jista' jghaddi minnha. Madwar l-gholi tal-qadd, hemm fetha ohra fil-bieb li tippermetti li tilar ta' l-ikel li jkun imzerżaq għal go ċ-ċella. Din għandha pjanċa ta' l-azzar biċ-ċappetti li tkun magħluqa b'serratura meta ma tkunx qed tintuża għal l-ikel.]

Jiena ħarist go ċ-ċella u hemm kien jinsab dan l-individwu bilqiegħda fuq l-art, liegheb niezlel minn ma' rokna waħda ta' halqu, harsa f'ghajnejh ta' bniedem mitluf bil-passjoni jew bl-emozzjoni. Meta rani fil-bieb, u zied fl-intensità ta' l-ghajjat tiegħu, qam b'qabża waħda, u qabeż għal fuq il-bieb. Jiena ħarist lejha għal ftit mument, u bdejt nidhak bih. Hu werżaq u beda jghajjat aktar minn qabel, jekk pos-sibbli. Hu beda jagħti bil-ponn mal-bieb u fil-fatt tassew għamel frattarija. Jiena komplejt nidhak bih. Meta hu waqaf għal ftit biex jiehu nnifs, jiena għedtlu, "Wirja tajba." Kemm ilek tipprattikaha?"

Wiehed kellu jara l-harsa li kellu f'wiċċu f'dak il-hin li jiena għedtlu hekk. Għal l-ewwel, sorpriz, imbagħad hu gerger ftit. Fl-aħħar hu nfaqa' jidhak. Imbagħad staqsa, "Kif int kont taf? Kif jiena ma stajtx inqarraq bik kif għamilt bl-ohrajn kollha?"

Jiena għedtlu, "Jiena nikteb lil nofs mill-irġiel ta' dan il-blokk taċ-ċelel għaliex huma jieħdu l-kors tal-Bibbja bil-korrispondenza tiegħi. Huma jafu hafna dwari għaliex jiena għeditlhom dwari. Int sempliċiment staqsejthom min gie fil-blokk u mbagħad irripetejt lura l-informazzjoni lil kull min daħal gewwa. Ma hemm xejn sopraturali dwar dan.

Kien trikk tajjeb, imma int ma tistax tittrikkja lil Alla jew lil student ġenwin tal-Kelma ta' Alla! Imbagħad jiena għallimtu n-natura tad-demonji Bibliċi u kif hu kien 1900 sena tard wisq. Xi xhur wara, jiena għammidtu.

XIII. Dottrina Falza Għanda l-Origini Tagħha Fid-Demonji

1. Qima lil idoli:
 - a. “Il-Ġentili jissagrifikaw hwejjeġ lid-demonji u mhux lil Alla” – 1 Korintin 10:20.
 - b. Spirti ta' gideb f'fomm il-profeti” – 2 Kronaki 18:21-22.
 - c. In-nies ta' Atena kienu jqimu lid-demonji kif huma qimu lil idoli – Atti 17:16-23.
 - d. “U ma jissagrifikawx aktar lis-satiri” (alla b'widnejn ta' mogħża) – Levitku 17:7.
 - e. “Huma ssagrifikaw lid-demonji li ma kinux Alla” – Dewteronomju 32:17.
 - f. “Huma saħansitra ssagrifikaw lil uliedhom subjien u bniet lid-demonji” – Salm 106:37.
 - g. “Huma ma nidmux biex ma jkomplux iqimu d-demonji u l-idoli” – Rivelazzjoni 9:20.
 - h. “tliet spirti mnigġsin qishom żringijiet, għax dawn huma spirti tad-demonji” – Rivelazzjoni 16:13-14
 - i. “...iġġarfet Babilonja l-Kbira, u saret għamara tad-demonji” – Rivelazzjoni 18:2.
2. Denominazzjonalizmu tal-knisja:
 - a. “Giddieba ipokreti, b'kuxjenza inmarkata b'hadida mikwija, jaqgħu mill-fidi billi jagu

widen għal spirti u dottrini qarrieqa tad-demonji” – 1 Timotju 4:1-2.

- b. “Ukoll jekk ahna, jew anġlu mis-sema jippriedka evanġelju iehor differenti, ha jkun mishut” – Galatin 1:8.

GHEXU L-ANĠLI FLIMKIEN BĦALA MIŻŻEWĠIN MA’ NISA?

Ġenesi 6:2

(Id-disa’ parti)

(1) *L-Iskrittura*. “*Illu wlied Alla raw li l-bniet tal-bnedmin huma sbieħ, u ħadu nisa għalihom minn daww kollha li għazlu minnhom.*”

Dan it-test kien ġie interpretat minn xi wħud li jgħid illi “wlied ta’ Alla” kienu anġli li żżewġu lill-bnedmin.

(2) *Il-problema*. Min huma “l-ulied ta’ Alla”? Il-frazi attwali “ulied ta’ Alla” (*bene elohim*), hija wżata biss fi tliet postijiet oħra, kollha f’Ġob (1:6; 2:1; 38:7), u bla dubju, jsostnu xi wħud, jirrifere għal anġli, mist-hajjel li waqghu, għexu flimkien mal-bniet tal-bnedmin, iproduċew il-ġganti (*Nefilim*) imsemmija f’vers 4. Alla ra li din ir-razza ġdida ta’ nies kienet tant ħażina li għandu jeqridhom minn fuq wiċċ l-art.

(3) *Konfutazzjoni ta’ din l-interpretazzjoni*.

(a) *Argument mill-kuntest immedjat*. Wara l-mewt ta’ Abel, it-test isegwi l-linji ta’ Kajjin u Set. Jekk is-sugġett hawn jinbidel għal l-anġli (li waqghu jew oħrajn), dan sar bla ebda twissija jew kontinwità.

(Anġli ma kinux imsemmija sa dan il-punt fil-Bibbja. Jidher li ma hemmx raġuni esegika biex iġġibhom f'din is-silta). Jekk dan ikompli jsegwi l-linji tagħhom, huwa loġiku u jpoġġi pedament dwar għaliex id-dillu-vju kien meħtieġ (iż-żewġ linji nġhaqdu u saru hżie-na), *Id-deġenerazzjoni* tal-linja ta' Kajjin kienet ittraç-jata (kap. 4). Xejn hliet tajjeb, iżda, ma kien intqal sa hawn dwar ir-razza ta' Set (4:26; 5:22, 24, 29). Li din ir-razza devota kienu huma nfushom im-dahhla fid-deġenerazzjoni li kienet laħqet il-bqija ta' l-umanità huwa muri hawn għall-ewwel darba. Dan hu neċessar-ju biex nispegaw għaliex *ir-razza kollha* tal-bnedmin bl-eċċezzjoni ta' familja waħda, kellha tkun ikkundan-nata.

(b) *Argument mill-kuntest Bibliku*. Kif jista' "ulied Alla" hawn tiriferi għall-anġli, billi daww inkonsiderazzjoni kienu qegħdin jiksru r-rieda ta' Alla u jikkawżaw il-qirda ta' l-umanità? Dan bil-kemm joqghod fl-applikazzjoni ġenerali Biblika ta' terminoloġija bħal din. Ukoll, *imkien* fl-Iskrittura relazzjonijiet sesswali ma huma attribwiti għall-kreaturi superjuri. Ma hemm *ebda* regola jew ordni fl-Iskrittura kollha dwar żwieġ ta' l-anġli, ladarba dan mhux possibbli. Is-silta li dwarha qegħdin nitkellmu ma kinetx interpretata li tghid dawn "l-anġli—wlied ta' Alla" ikkommettew *fornikazzjoni* (żina) ma' nisa umani, imma pjuttost li huma kienu ssopnuti li *jżżewġuhom*. Ġesù wera b'implikazzjoni li "l-anġli la jżżewġu, u lanqas ma jingħataw għaż-żwieġ" (Matthew 22:30). Ċertament li Ġesù kien jaf x'kien qieghed jghid.

(ċ) *Argument mill-kastig ta' Alla*. Jekk Alla ikkas-tiga l-ulied tal-“missirijiet-angli” ghaliex huma kkawż-aw il-ħażen tad-dinja ta' qabel id-dilluvju, wiehed jistenna titjeb wara d-dilluvju. Madankollu, ħaġa bħal din ma ġratx. Alla jfisser il-ħażen wara d-dilluvju (Ġenesi 8:21) kwazi bl-istess termini li Hu kien uża qabel id-dilluvju (Ġenesi 6:5). Innota wkoll illi l-*bniedem* huwa kkundannat għall-ħażen u mhux l-angli. ***Mhix ħaġa stramba li dinbu l-angli iżda kien il-bniedem li rċieva l-kastig?*** Meta Satana għamel il-ħażen fuq l-art huwa rċieva l-pronunzja tal-kastig (Ġenesi 3:14-15). Ghaliex mhux dawn “l-angli” wkoll? Huwa msemmi partikolarment li Alla kien qiegħed jikkastiga “l-bniedem li hlaqt” (Ġenesi 6:7), mhux lil l-ulied ta' l-angli u nisa. Ghaliex Alla kien se jeqred lill-bnedmin *kollha* (barra minn familja wahda) jekk sempliċiment grupp magħżul (ġganti jew angli u nisa sbieħ) kienu l-uniċi midinbin? Il-fatt li kien hemm kastig universali jindika li l-ħażen kien ir-regola tal-ħajja u mhux ipprattikat sempliċiment minn xi whud. Fl-ahħar, jekk l-“ulied ta' Alla” kienu angli, għalfejn jibgħat dilluvju? ***Kif wiehed jista' jgħarraq angli?***

(d) *Argument minn vers 4*. Ġganti jew Nefilim kienu diġa' fuq l-art “f'dawk iż-żminijiet,” jiġifieri, meta “wlied Alla dahlu għand il-bniet tal-bnedmin” (vers 4). (“Il-bniet tal-bnedmin” huma l-bniet tal-bnedmin ingenerali). Dawn ma kinux in-nisel jew l-ulied ta' l-għaqda tagħhom imma kienu diġa' fuq l-art meta ż-żwieġ flimkien beda! It-traduzzjoni Ingliża tar-Re Ġakbu (King James Version) kienet influwenzata mis-

‘Septuagint’ (l-ewwel verżjoni tat-Testment il-Qadim mil-Lhudi għall-Grieg) li ttraduciet “Efilim” bħala “ġganti.” Il-kelma hija wżata hawn biss u f’ Numri 13: 33. Din hija mill-għerq *naphal* u tfisser li “taqa’ fuq jew tattakka.” L-idea hija li “attakkanti” kienu diġa fuq l-art u l-ħażen żdied meta d-dixxendenti ta’ Kajjin bdew jizzewġu lid-dixxendenti ta’ Set. Dan hu għaliex Alla kellu jġib il-kastig—kulhadd kien ħazin. Għaż-żwiġijiet, *nies* “kbar” (mhux ġganti lanqas Nefilim) kienu mwielda. “Kbar” tfisser li huma kienu ta’ reputazzjoni kbira, nies dominanti politikament, nies ta’ isem. (ara Ġenesi 10:8). Mela ma hemm ebda piż għall-argument li “wlied Alla” kellhom ikunu anġli billi l-ulied tagħhom kienu ġganti. Dik il-konkluzjoni hija r-rizultat ta’ għaqda għaqlija ta’ versi u traduzzjoni ħazina!

(4) *Konkluzjoni.*

(a) L-aħjar spjega ta’ Ġenesi 6:2 hija li “wlied Alla” kienu dawk in-nies tajba li kienu dixxendenti ta’ Set u li bdew jizzewġu lill-“bniet tal-bnedmin” li kienu d-dixxendenti tal-linja ħazina ta’ Kajjin. Dan jispjega kif il-linja tajba ta’ Set saret tant ħazina li Alla fl-aħhar kellu jikkastiga lill-bnedmin kolha. Din it-tendenza kienet irripetuta aktar tard fl-istorja ta’ Israel minn żmien għal żmien u rrizultat fl-għadab ta’ Alla, dak iż-żmien, ukoll (Numri 25; Imħa-llfin 3:5-8; 1 Slaten 11:1-11; 16:29-33).

(b) “*Ulied Alla.*” L-Iskrittura tagħmel distinzjoni bejn dawk li jobdu l-Kelma ta’ Alla u dawk li ma jobduhiex. L-Iskrittura ssejjaħ lil dawk li jobdu l-Kelma ta’ Alla bħala “ulied Alla,” u dawn huma *bnedmin*

u mhux angli. Eżempju ta' dan insibuh f'bosta siltiet imma jiena sejjer nikkwota tnejn minn dawn li għandhom ikunu biżżejjed għalina.

(1) Ġwanni 1:12:

“Izda lil dawk kollha li laqgħuh, tahom is-setgħa li jsiru wlied Alla, lil dawk li jemmu f'ismu.”

Ċertament li hadd ma jsostni li dawk kollha li laqgħuh Alla tahom is-setgħa li jsiru “angli.”

(2) U kif insiru “wlied Alla”? L-Iskrittura tgħidilna b'mod l-aktar ċar fejn naqraw f'Galatin 3:26-27:

“Għax intom ilkoll ulied Alla bil-fidi fi Kristu Ġesù. Għax intom ilkoll li tgħammidtu fi Kristu lbistu 'l Kristu” (ara wkoll Rumani 8:14-21).

Mela, f'dan is-sens għandna nifhmu dak li naqraw f'Ġenesi 6:2. Alla qieghed jiddistingwi bejn dawk li huma Tiegħu bhala “wlied Alla” u dawk li mhumiex Tiegħu bhala “l-bniet tal-bnedmin.”

Fi Ġwanni 8:44, Ġesù sejjah lil l-Iskribi u l-Farizej bhala “wlied ix-xitan,” fejn naqraw dan il-kliem:

*“Intom ulied missierkom ix-xitan, u x-xewqat ta' missierkom tridu tagħmlu
....”*

Ifisser dan li l-iskribi u l-Farizej kienu xjaten? Hekk ukoll “ulied Alla” li naqraw dwarhom f'Ġenesi 6:2 mhumiex angli iżda huma dawk id-dixxendenti ta' Set li thalltu mad-dixxendenti ta' Kajjin u kkommettew iż-zina.

Ahna ghandna nwarbu fil-ġenb il-mitologija pagana dwar l-ghaqda ta' kreaturi sopranaturali ma' nisa mortali, u nifhmu li ż-żewġ partijiet kienu tar-razza umana. Il-familja ta' Set, li ppriservat il-fidi tagħha f'Alla, u l-familja ta' Kajjin, li ghexu biss għal din id-dinja, sal-lum għadhom distinti; imma issa sar tahlit taż-żewġ razez li rrizulta fil-korruzzjoni shiħa tar-razza ta' Set, li billi waqghu għaddsew fl-aktar abbiss fond ta' hazen.

Kif diġa rajna, jintqal ukoll li din l-ghaqda pproduċiet grupp magħruf għas-saħħa fizika u kuraġġ; u dan hu rizzultat magħruf tajjeb ta' tahlit flimkien ta' razez differenti. Hawn huwa żball ta' spiss li thallat dawn "nies qawwija ta' l-antik, nies ta' fama kbira," mal-ġganti (Lhudi *Nefilim*), li minnhom dawn espressament huma distinti. Ġenesi 6:4. Kif diġa rajna, il-kelma *Nefilim* hija wzata f'silta oħra biss (Numri 13:33) bhala l-isem ta' tribù Kagħnanin; u billi dawn kienu nies ta' statura kbira, l-LLX. għamel in-Nefilin taż-żmien ta' Noè ġganti wkoll. Imma l-kelma nfisha m'għandha ebda tifsira bħal din. Din tissinifika jew *dawk li waqghu*, jew *dawk li jaqghu fuq oħrajn*, apostati jew nies ta' vjolenza; u ahna ma nistgħux inkunu żbaljati li nemmnu lin-*Nefilim* kienu t-tnejn.

Fuq kollox, jidher lid-dinja ta' qabel id-dilluvju kienet laħqet livell iddisprat ta' hazen, l-ghola parti tiegħu kienet miksuba bit-tahlita taż-żewġ razez. Il-fatturi mmarkati ta' dan il-hazen kienu żina u żebliħ brutali. L-istampa tal-biża ta' depravità, tahsir morali murija minn Pietru u Ġuda biċ-ċar tirriferi għaž-żmien ta' qabel id-dilluvju bhala mudell tal-hazen ta' l-ahħar

jiem li għandhom jergħu jagħmlu d-dinja misjura għall-qerda (ara 2 Pietru 2:3; Ġuda 14, 15).

“Mil-bqija, twettqu fil-Mulej u ssahhu bil-qawwa tiegħu. Ilbsu l-armatura ta’ Alla biex tkunu tifilhu tieqfu għattnassis tax-xitan” (Efesin 6:10-11).

Għal aktar informazzjoni ikteb lil:

Knisja ta’ Kristu,
Flat 1, Polytechnic Flats,
Ġużè Debono Square,
Msida, MSD 10

e-mail: info@churchofchristmalta.com

Website: www.churchofchristmalta.com